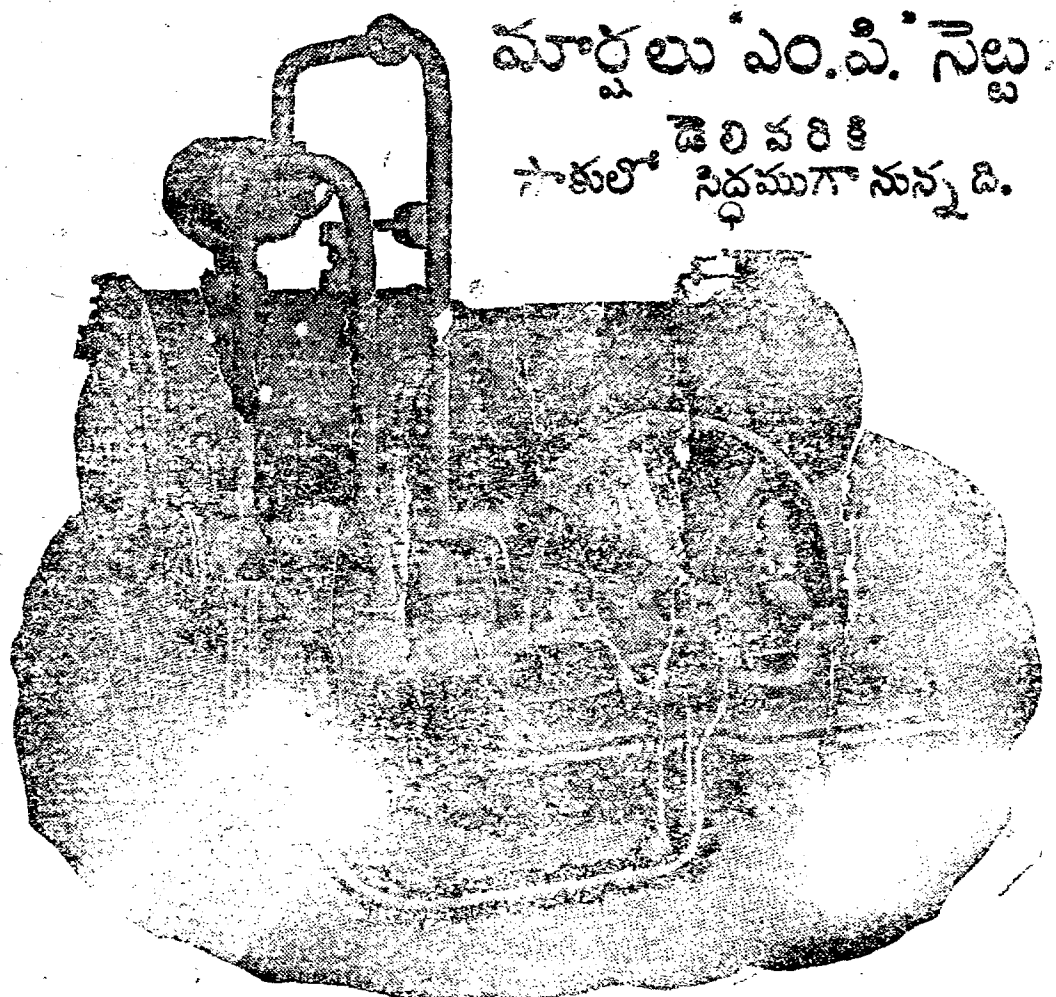

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 3. } చెన్నవట్టుణము 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 16 తేదీ శుక్రవారము } No. 38.
సంపుటము. ౮ } చుక్కతివాడు ఫం వత్తుర భాద్రపద మాస శుద్ధ చతుర్థి ౧౮. } సంచిక. ౧౩౮

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు.

డెలివరీకి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంబిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై సింగు
మొదలగునాటితో పయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్టి నెట్టు
రేయికి వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1908

మార్వలు ననుజ్జి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కా.కె.బి. రోడ్, కలహస్తి.

నెం. 9 నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర పవిధమైన నొప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయముగదా.
ములధ వెల 0-10-0 అణాలు

మోహినిదేలము

సీసా 1-3 0-12-0.

తామరదేలము

శబ్ద 1-3 0-6-0

వంశపాదీ

శబ్ద 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

బలహీనుల పాలిటి కల్పవృక్షము. వీర్యవృద్ధిని బల
మును కలిగించుటలో అత్యుత్తమ మయినది. మేహమునిక్కా
గ్ని శుక్లవర్ణము, అతిమూర్తియు, కామలాగుట మొదలగు
నాటిని హరించి మంచిబలమును కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని సంపాద
నా ప్తిని కలిగించు ఇత్యుసానము. 2 డబ్బీలు బాలులు,
0 టుంగులు డబ్బీలు 1-4-0 బి. పి. ఛార్జి 0-8-0.

.. 9. ౧. అందుకంపెనీ ఆయుర్వేద సహజం
వెరిజేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతా వృక్షములు. 2242

(2) యెదిని న నయోగియొట్టివా రెండుకిని ౪ శీలా
నూది. దుద్దా యెదిని బోర్ ౧౦ ఫాస్ఫోరస్ బోర్ ౧౦
నూది ౧౦ గ్రాములు. యెదిని నూది ౧౦ గ్రాములు. యెదిని
నూది ౧౦ గ్రాములు. యెదిని నూది ౧౦ గ్రాములు.

రూపము. 80.6-10. యెదిని నూది

స గాను

యెదిని నూది ౧౦ గ్రాములు. యెదిని నూది ౧౦ గ్రాములు.
యెదిని నూది ౧౦ గ్రాములు. యెదిని నూది ౧౦ గ్రాములు.
యెదిని నూది ౧౦ గ్రాములు. యెదిని నూది ౧౦ గ్రాములు.

మూలానా మహమ్మదాలిగారెక్కడ, ఎప్పుడు: విచార
సేయుచుదురా? ఇంకను తెలియలేదు.

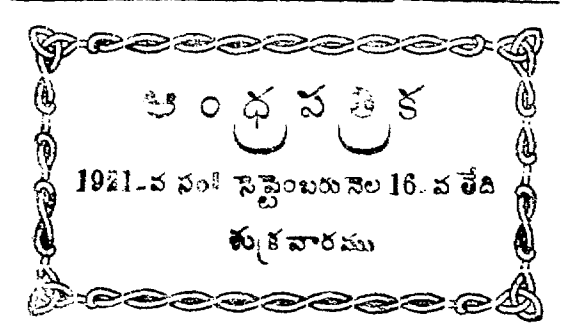
శుద్ధస్వదేశ వస్తునిలయము.

చాలమంది మా ప్రజలకును జాతి సామాన్యమున వి. పి. గా బంపియున్నారు. వందలకొలది యాశ్రయముల సామాన్యము చేరినవి. చేరినవానియందు కనుపయోగమున వస్తువులను గలవు. ఇదియును ఆర్థికపరిపాకము వి. పి. గ వస్తువులను పంపిన తీసికొనబడవు. ధరలను నమూనాలను పంపిన కావలసినవాటికి వ్రాసి తెల్పించుకొనబడును.

కె. నాగేశ్వరరావు.

శుద్ధస్వదేశ వస్తునిలయము.

6, తంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు.

స్వరాజ్య సంపాదనము.

గాంధీమహాత్ముని ఆగమనము, మద్రాసునందు

కడలిక గలుగజేసెను. నిరాకరణోద్యమ నిర్వహణమునందు చెన్నపురి వెనుకబడియున్నద నుట నిర్వివాదాంశము. నిన్నటిసభలో, శిక్షకు వత్తుములను అల్ప సంఖ్యాకులు మాత్రమే ధరించిన సంగతిని మహాత్ముడు కనిపెట్టి స్వదేశ ప్రతీక్షను కడుక్రద్ధతో బూని స్వరాజ్యసిద్ధికి నోద్యమము పథ్యులను హెచ్చరించెను. మాలానా మహమ్మదాల్ గారు, గాంధీజీకలసి చెన్నపురికి వచ్చుచుండగ మార్గమధ్యమున వాల్తేరునందు నిర్బంధించిరి. చెన్నరాజధానియందును అందు ముఖ్యముగ మలబారునందును కాంతిని నెలకొల్పు సమర్థతముతో గాంధీయు, మహమ్మదాల్ గారును, ప్రత్యేకముగ బయలుదేరిరి. ఇను లనేకములున్నను, వానిని విడచి కాంతిస్థాపనమునకు నోద్యమముకు వారు విచ్చేరినపుడు, అందుల కధికారులు కృతజ్ఞులుగ నుండుటకు మారుగ, నిర్బంధముల పాల్పేయుట ఆవ్యక్తముగ దోషకమానదు. మలబారునందునందు అల్లరులు జరిగిన ప్రదేశములకు, సహాయనిరాకరణసందేశము బాగుగ వ్యాపింపలేదు. అట్టిచోటులలో, అహింసాధర్మమును బోధించి, ప్రజల విద్యుక్తమెద్దియో తెలుపవలసిన యావశ్యకత ఎంతయో కలదు. కాంతి రక్షణనిమిత్తము శ్రద్ధనహించి పాటుబడుచున్న మహమ్మదీయ నాయకులు, సోదరమిత్రులగు మోతాలను వశపకుమకొని, సన్మార్గమునకు దెచ్చుట నులభము యాజుబుహుస్సేను గారు, తా మీదివయమై బనిచేసెద మని తెలిపి గాని, వారి సహాయమును ప్రభుత్వమువారు గైకొనలేదు. షోకతాల్ గారును నోద్యమముని తెలిపిరి. మరికొందరు నాయకులుగూడ ఇట్టి యధిలావను తెలియజేసిరి. కాని లాభము లేదనెయ్యను. తుదకు కిలాసాత్ ఉద్యమనాయకు డగు మహమ్మదాల్ గారి కనికి బూనగ, వారిని నిర్బంధమున నుండిరి. మహమ్మదాల్ గారు నిన్నటిదినము కనుపించుచే, మద్రాసుపౌరులకు విరిలేని ఆశాభంగము కలిగెను. వారిని అరెస్టుజేసినను వార్త ఈ పురికి చాల యాశస్యముగ జేరెను.

ఎంతకాలమునుండియో, ఆల్ బి సోదరులవైచర్య దీసికొందురను వార్త దేశమున వ్యాపించి యుండెను. అట్టిచర్యను అన్ని రాజధానులనువదలి మద్రాసు రాజధానిలో గైకొనుట, విదితముగ జోదినను, అందలి ప్రజలకిది మరింత ప్రోత్సాహము గలుగజేయగలదు. సంచలనములేక నిమరించిన చెన్నపురిలో కడలికను బుట్టించగలదు. కిలాసాత్ స్వరాజ్యోద్యమముల కిందుమూలమున దేశమందంతటను మరింత వ్యాప్తి గలుగుటకు మార్గమేర్పడును. నిర్బంధవిధానము బాటియోద్యమములను నాశనము గావించునరేదు. బీకేవే, తాతా లిక్ముగ వారి నడచినవైచినుటల కనుపించినను, అవి కొంతకాలమునకు ద్విగుణీకృత శక్తితో విజృంభించుట సమాజము. ప్రపంచములో నేడేక చారిత్రమును కలిగినను, ఈ సంగతి వెల్లడియగును. అయినను, అధికారులు ప్రయోజనములేని నిట్టికద్దరినే యవలంబించెదరు గాని ప్రజాశయ సాఫల్యమునకు బూనకున్నారు. మహమ్మదాల్ గారి నిర్బంధము, స్వరాజ్యసిద్ధిని చేరువలోనికి దెచ్చుటకు నోద్యమకమానకు ప్రభుత్వచర్యల వలన, బాటియోద్యమాభివృద్ధికి నిరోధము గలుగదు. కాని, ప్రజలు తమ దృఢ సంకల్పమును కోల్పోయినగాని, ఆవేశపూరితులై మనోనిగ్రహమును నిలుపుకొన బాలకున్నగాని, ఉద్యమాభివృద్ధి కుంటువడక తగ్గును. అందుచే ని సందిగ్ధ రేరుణమున కడు బాగయాకరణో మెలగవలయునని, గాంధీమహాత్ములు బోధించిరి. అహింసకు ప్రజలు బూనినకొలదియు, ధర్మశ్శోధి నెలుగు చుండును. దానికాకమునందు స్వరాజ్యము గనుపించును. స్వరాజ్య కార్యక్రమమును పూర్తిజేయుటకు, కాంగ్రెసుసంఘము నిర్ణయించిన అవకాశము చాల తక్కువగు నున్నది. గడువులోవల, సంకల్పము సిద్ధింపవలెనని గాంధీమహాత్ముడు హెచ్చరించెను. ఈవిషయమై సందియము గలుగవచ్చును. ప్రజల సామర్థ్యముగూర్చి కంక గలుగవచ్చును.

కాని, గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల ఈ శ్వరుడే అందగ నిలచి సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి నోద్యమమున్నపుడు, దైవసహాయము మానవప్రయత్నములతో విభింతమగుచున్నది. అట్టిరీతి, విషయమునుగూర్చి శంకింప నవసరముండదు. నిండువిశ్వాసముతో పాటుబడుదని, గాంధీమహాత్ముడు సభ్యులను హెచ్చరించెను. ప్రపంచమునందనేకమగు మార్పులు అతివేగమున జరుగుచున్నవి. ఎప్పటికీది తలస్థించునో జెప్పవీలు లేకున్నది. స్వాతంత్ర్యము, సమత్వము, సోదరభావము నేకు జేవల పది జాలముగ మాత్రమే నుండుటలేదు. వాని యువలభికి తరుణ మానవుల మయినటుల ప్రపంచమున చిహ్నము లనేకములు గనుపించుచున్నవి. హిందూదేశ మీ విషయమై పనిబూని ఇతరదేశములను నడిపించునని విశ్వసింపవచ్చును. హిందూదేశము తన ధర్మమును జయప్రదముగ నిర్వహించవలెననిన, తడవు నేయక కార్యసాధనకు గడంగుట యావశ్యకము. ఏదని! బూనినను అహింసావ్రతమును నిష్కర్షగ నాచరించుట యత్యంతావశ్యకమని, గాంధీమహాత్ముడు బోధించెను. మాహిళాకలవరమువలన, బాటియోద్యమాభివృద్ధి! అడ్డుగలిగినది. అదితొలగి, అహింసావ్రతము కొనసాగుటకు, స్వదేశదీక్షను పూర్తిజేయవలయునని, గాంధీమహాత్ముడు సంబోధించెను. దౌర్జన్యమునకు బూనిప మాహిళల చర్యలను గాంధీ తీవ్రముగ ఖండించెను. ఇందుకు ప్రతిక్రియగ రాటములను అన్ని ప్రదేశములందును ప్రవేశపెట్టి, వానిచే పనిజేయించిన కొలదిని దౌర్జన్యమున కవకాశము దొ

లగిపోవును. ప్రజల అనుభవించుచున్న దుర్భర దారిద్ర్యమునకు, రాటపువరిశ్రమ విరుగుడుగ బనిపించును. ప్రజల యక్కరదీరి, వారికి సుఖము చేసారిన కొలదియు, స్వరాజ్యానుభవము వారికి సిద్ధించును. ఈ విషయముగూర్చి నిన్నటి సభయందే గాక, మద్రాసు మెయిలు, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్సు కత్రికా ప్రతినిధులతో ముచ్చటించి నవ్వుకుగూడ గాంధీ తెలియుండదు.

డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్సుకత్రికా ప్రతినిధిగో ముచ్చటించును, తిలకు స్వరాజ్యవిధిగో దాదాపుగ నర్థభాగము రాటపు పరిశ్రమకును, నేతచరిశ్రమకును వెచ్చించబడునని, తెలుపుటయే గాక మలబారు మొదలగు ప్రదేశములలో దౌర్జన్యమును సోనామట కీ పరిశ్రమలను వ్యాపింపజేయుటయే సర్వోత్కృష్ట మగు పద్ధతి యని, గాంధీ వెలిబుచ్చెను. ప్రజాసామాన్యమునకు చేరినంద పనికల్పించుట కీ పరిశ్రమ లక్ష్మరూపవస్తునియు, విల్లుబట్టలు కొలదిమందికిమాత్రమే లాభము గలిగించుననియు, అందుచే సాధ్యమగునంతవరకు చేతి పరిశ్రమను ప్రోత్సాహపరుచుటయే తమ యుద్దేశమనియు, గాంధీ బలికెను. ఇండియ గాక, రాటము హిందూదేశమునందంతటను వ్యాపించిన పిమ్మట, ఆస్థునాతులకు కూడ దాని యుపయోగమును కనుబడి, వారు హిందూదేశముపై బాడివెడలకుండ నాటంకపరచెద యని, గాంధీమహాత్ముడు గాధవిశ్వాసముతో నుడివెరు. సహాయనిరాకరణోద్యమము, దౌర్జన్యము దేశమున పొడనూపకుండ చాలవరకు అటంకపరుపగలిగెను. దౌర్జన్యముక్కడక్కడ పొడనూపిన, అది నిరాకరణోద్యమఫలితముగాక, దానియభావముచే గలిగిన పర్యవసాన మని గాంధీ భువ్వపరిచెను. స్వరాజ్యసిద్ధికి ఈయద్యమమొక్కటే మూలసాధనమనియు, దానిని విస్తరించునో మరియొక కతాబ్జమునకు స్వరాజ్యము లభించుట మర్లభ మనియు, మెయిలు కత్రికా ప్రతినిధిగో గాంధీ జెప్పెను. ఏవియో కొన్ని యసాయములు తలస్థించవచ్చు నను భీతిచే యుద్యమమును తాను వదలుకొన నని గాంధీమహాత్ముడు తేల్చుచుచెను. అహింసాభావమును దేశమునందు వ్యాపింపజేయుటకు, గాంధీమహాత్ముడు నలుపుచున్న దృఢప్రయత్నములకు దేశము చేయూత నొసగుల యావశ్యకము.

స్వరాజ్యఫలము నందుకొను సమయమున, దేశమునందెట్టి యనాలోచితకార్యము జరిగినను అటంకము గలుగవచ్చును. అధికారినిరోధమువలన స్వరాజ్యసిద్ధికి అటంకము గలుగదు. ఏలవన, అయ్యది ప్రజాశయ సాఫల్యమును ఇంకను ముందునకే దెచ్చుచుండును. ప్రజలు దృఢనిశ్చయములగుచో, వారి సంకల్పమున కిందుమూలమున మరింత బలముగలుగును. ప్రజలుమాత్రము తొందరపడి హింసకుపాల్పకుచో, గాంధీమహాత్ముని కృషి విఫలమగును. స్వరాజ్యసిద్ధి దూరమగును. హిందూదేశ కారవమునకు కళంకము గలుగును. ప్రపంచ కళ్యాణమునకు అడ్డుగలుగును ఆకారణము చేరనే దౌర్జన్య రాహిత్యము విషయమై గాంధీమహాత్ముడి సమయమున నింకను నెక్కుడు పట్టుదలను బాపుచున్నాడు. తిలకు స్వరాజ్యనిధిపూర్తియైనది. గ్రామము లనేకములలో స్వరాజ్యసంఘము లేర్పడినవి. ఈ సంఘములు చురుకుగ బనిచేయవలయును. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సఫలపరుచుట కీ సంఘములు తమంతట తాము పాటుబడ నేర్చికొనవలయును గాని, కేవలము ప్రచారకులవైనను ఇతరులవైనను ఆధారపడియుండుట భావ్యముగ నుండదు. ఏ గ్రామసంఘమువారు ఆ గ్రామమునందలి నూలుపరిశ్రమను, నేతపరిశ్ర

మీరు వంచాయతులను జాలియ పాకళాలను ఇంకను గ్రామజీవనమున కవసరముగ ప్రతిష్ఠాపనలను నిర్వహించుట ధర్మము. ఇందుమూలమున స్వకరిపాలనానుభవము నుభయముగ నలవడును. మండల కాంగ్రెసుసంఘము లిందులకు తగిన ప్రోత్సాహ మొసకవలయును. ఈరీతి ను జరిగినకొలదియు ప్రజల స్వకరిపాలనాకీ బహిష్కరణ స్వరాజ్యసిద్ధికి గల యాటంకముల భార ద్రోలును. హిందూజీవమునకు గ్రామమే బునాది. ఆ బునాదిని విస్మరించినచో బలమగు సాధమును నిర్మించుట మిగుల కష్టసాధ్యమగును. కల్లెలు మొదలు పట్టణములవరకు నిరంతర కృషి నీ సమయమున జరుపుట యవసరము. కాంగ్రెసు సంఘములు గ్రామములలో స్వకరిపాలనమును స్థాపించుటకును దౌర్జన్యమున కేమాత్రము తావు లేకుండ జేయుటకును, ఎంతయు నక్కరకు వచ్చును.

కొలాహల్, వంజాబు సమస్యలు, దేశపు అధిపతీ రాజ్యస్వాతంత్ర్యమును పాలకులు జుగ్గరించినయడల దొంగిలించు నని గాంధీ తేటపరిచెను. వంజాబు కొలాహల్ సమస్యలు స్వరాజ్యవశ్యకతను మరిచుటయు జేయుటకు తోడ్పడినవి. కాని వాని మరిచుకొని గమ్యస్థానము కాదు. స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగనిది హిందూజీవమునకు దూరము గానరదు. కొలాహల్ సమస్య నిర్ణయమును నానారాష్ట్ర సంఘమువారికి వచ్చుచుండుటకు, గాంధీ యంగీకరించుటలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘము, స్వతంత్రజాతుల సంఘముగాదు. వరాధీనజాతులకు దానియందు వలకుండి యుండ నరదు. ఇంతియగాక జాతులలో చిన్న పెద్ద యను భేదము విశేషముగ పాటించబడుచున్నది. హిందూజీవము స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించునది, ప్రపంచసంస్థలందు గౌరవము బడయుజాలను అందుచే నందమాపులమెట బరుగిడక, ధర్మబద్ధమగు సాధనముల నవలంబించి స్వరాజ్యమును బడయుటే దేశము తన యావచ్చుకీని వినియోగించుట ధర్మము. గాంధీమహాత్ముని యువదేశమిదియే. దీనిని సఫలపరచెడిభాధ్యత దేశీయులపై నిలచియున్నది. దేశభారమునంతను నొక్కనాయకునిపై వైచి, తదితరులు ఉపేక్షవహించుటచే లాభము గలుగదు. ప్రజలు ప్రస్తుత స్థితినుండి బయల్పడి యుత్కృష్టదశ ననుభవించుటకు, వారు తమ సంకల్పమును బలపరచునది, గాంధీమహాత్ముడయినను వారికి స్వరాజ్య మిప్పించజాలడు. ఎవరి బాగునమాత్రమువారుజూచుకొని, భారమంతయు నొక్కరిపై బడవైచుటవలన, ప్రజల మనోరథము లీడరజాలవు. స్వరాజ్యరథమును ధర్మపథమున నడిపించుటకు దేశమంతయు కుమారములు పినకొలదియు, గమ్యస్థానమును నెత్వరముగ జేరుటకు వీలగును.

పైను ఆట్టు

పైను ఆట్టును కట్టుజేయువిషయమై నిర్బంధ శాసన విచారణ సంఘమువారు జేసిన సలహాలను పొందుపరచుచు సర్ విలియం విక్టోరియా గారు హైదరాబాద్ శాసనసభలో నొక బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. ప్రతికలకు ప్రతిసంచిక పైనను సంపాదకుని నామ ముండవలయునని విచారణసంఘము వారు జేసిన సూచనకాచ్చి ప్రతికలనేకములు ఆ సమ్యక్ గనుబడియందుండెను. ఆ విషయమును మున్ముందు నియమింపబడెడి సెలెక్షన్ మిటీవారు యోచించెదరని సర్ విలియం విక్టోరియాగారు చెలిపిరి. స్థానిక ప్రభుత్వములును కృష్ణానది పోస్టులు అధికారులును రాజద్రోహపూరితముగ ప్రక

టనములను స్వాధీనముజేసికొనుటకు బిల్లులో సభికార మియబడినది. అన్యాయము జరిగెనని దోచినచో ప్రోత్సాహ స్పెషలు లెండికి అపీలుజేయుటకు సార్వీ కధికార మొసకబడెను. ప్రకటనము రాజద్రోహస్వభావము గలదని ఋజువుచేసెడి భాధ్యత ప్రభుత్వముపై నిలచియుండును. కృష్ణానది పోస్టులు అధికారుల చర్యలకాచ్చి స్థానిక ప్రభుత్వమునకు ముందుగ నప్పీలు జేసికొనవచ్చును. ప్రభుత్వము వారి యుత్తరువును హైకోర్టులో నాజేపింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారికి ప్రతివారాపత్రికయు రెండుప్రతులను ఉచితముగ నీయవలయుననియు, లేనియడల ఏబదిరూపాయల జరిమానా విధింపవచ్చుననియు, గలను. సంపాదకునిపేరును ప్రకటించుటలో పొరబాటున్నయడల, పొరబాటును గ్రహించిన రెండువారములలోగా, దానినికొట్టి మేజిస్ట్రేటుగారికి దెలుపవచ్చును. పైను ఆట్టు మొదలగు నిర్బంధ శాసనములు కొన్ని రద్దయినను, సామాన్య శాసనములు సయితము స్వాతంత్ర్య భంగమునకు తోడ్పడుచుండ, దేశమున సంతానము గలవారందఱు.

మ్యూనిషను బోర్డు కేసు

మ్యూనిషను బోర్డు కేసులో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ కేసును ఉపసంహరించుకొనవలసివచ్చెను. ఈ సందర్భముననే, సర్ థామసు హాలెండుగారు తమ కడవికి రాజనామా నీయవలసివచ్చెనని, పాకతులకు చెలిసియే యున్నది. ఈ కేసున కెంత వ్యయమయ్యెనని ప్రేటు కొన్నిలు సభలో సయ్యను రూ ౮ లీ గారు ప్రశ్నింపగ మొత్తము వ్యయము రూ ౩26394-10-8 లయ్యెననియు, ఈ మొత్తములో 17734-9-10 లు న్యాయవాదల ఫీజులయ్యెననియు మాఫీగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ప్రజలద్రవ్య మెటుల వృధయగుచున్నచో ఇందుమూలమున గ్రహించవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

కల్వోల్లాసినిసభ-ప్రధానతీ వస్త్రావహారము:- ఈసభవారు యానాటకమును యానెల 17 వ తేదీ తెనుగున (ఆంధ్రమున) కనివారము చాత్ర 9-30 గంటలకు గోవిందపు నాయకపీఠిలోనున్న సాంధ్య మహులులో ప్రదర్శించెదరు.

దేనిపుమిషనుపాఠశాల వార్షికోత్సవము:- దేనిపు మిషను పూర్వస్కూలుయొక్క పదవవార్షికోత్సవము నాయటాక్స్ కోడ్లలోనున్న పాఠశాల స్వహమున జేరు(16 వ తేదీ) జరుగును. ఆసభకు చాత్రము ఎస్. స్వామినాథను (దార్జిలింగు) గారధ్యక్షత వహించెదరు.

భగవత్కృష్ణా ప్రసంగసభ-రాయచాను చరిత్రము:- ఈనెల 18 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు టంగుపాలెంపీఠి (మింటు స్ట్రీటు) లో నున్న తొండమండలం స్కూలులో బ్రహ్మశ్రీ కృష్ణభాగవతాను (తిరుపదమఠము) వలన జరుపబడును.

కీ! శే! జనాబు మహాబూబు ఖాన్ నామోబుగారు:- పుంగనూరు సంస్థానమునకుజేరిన నానాసాయపేట వాస్తవ్యులు జనాబ్ మహబూబ్ ఖాన్ నామోబుగారు యానెల 12 వ తేదీ సోమవారము పురమును 7 గంటలకు పరిశోధకులైరి. వీరు సదస్సు గాముయ్యో కొన్ని అన్నకాతె, గడతిన కఱవుయ్యును వీరిలకు నిండా కాపాడినవారు.

చెన్నరాజధాని ప్రారంభోపాధ్యాయసంఘము:- ఈసంఘమునకు ద్రవ్యసహాయమునకు గాను వైదాపేట బ్రహ్మశ్రీ కె. మూర్తిరావు గారివల్ల ఈ కృష్ణంబున నెల 18-వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 5-గంటలకు పెద్దనాయుని పేట గోవిందపునాయని పీఠిలో అమరమును సాంధ్యమహులులో గాల

వయ్యించిర్రేము జరుపబడును. అట్టి సమయమున నల్లా గురుసామి కెట్టిగారు బి.ఎ, బి.ఎల్. ఆ గాననాధి పత్యమును వహించుట శ్రీలంక ప్రత్యేకఫలము కలదు, చాత్ర అటాలు 4.

“తెలకు పల్లికం లైబ్రరీ”:- ఈ గ్రంథాలయ ప్రారంభోత్సవము ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగార్ల అధ్యక్షతకైండ్ జరుగు సభలో అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారి వలన యానెల 19 వ తేదీ సోమవారమునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోవిందపునాయకపీఠిలోని సాంధ్య మహులులో జరుగును. కాకినాడకుని వాస్తవ్యరావుపంతులు, ఎస్. కస్తూరి గంగయ్యంగారు, నల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు, ఎల్. సత్యమూర్తిగార్లు ముచ్చటించెదరు.

హిందీపరీక్ష:- మేము యిదివరలో హిందీపరీక్షలు 25-9-21 లేని జరుగునని ప్రకటించిరిమి కాని ఎక్కువమంది హిందీప్రచారకులు ఆంధ్రప్రదేశ్ పీయల్ కాన్ఫరెన్సుకు బరహంభూరు వెళ్ళుదురనియు మతియు చాలస్కూర్చుమేవాలనునొను మతియు దశరాపెలవులవల్ల మాయబడును. కాన పరీక్షలు 9 వ అక్టోబరుకు మార్పుదీనవి. పరీక్షకు దరఖాస్తులు పంపునపుడు వాటితో రు 0-4-0 ఫీజుకూడా ఆయా పరీక్షా స్థానములకు జేరునట్లు పంపవలెను. ఇదివరకు దరఖాస్తులు పంపిన వారుకూడా దెబ్బపంపవలెను. దరఖాస్తులు ఈ నెల 30 వ తారీఖులోగా పంపవలయును. ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయుటకు కాగితములు ఇవ్వబడును.

విశాఖపట్టణము వార్తలు:- కడచిన అమావాస్యనాడు విశాఖపట్టణ వర్తకసంఘమువారు లోపతోటలో సమావేశమై దాదాపువర్తకులు మున్నగువారు వేయించి సమావేశమైరి. ప్రతి అమావాస్యయు నీడలకు అన్నప్రవాసము చేయుచుండగలందులకు కొట్టుకట్టివేయలందులకు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానమును ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకై బంగారురాజుగారు తూనుకొని నిర్వహింపబడును. మోటమర్రి కూర్వయ్య.

బొంబాయి ఆంధ్రనిలయము:- కడచిన ఆదివారమునాడు బొంబాయి ఆంధ్రనిలయముయొక్క వార్షికోత్సవము గంటిలక్ష్మీనరసింహుగారి ఆధిపత్యమున జయప్రదముగా జరిగినది. ఆంధ్రనిలయము నలుగడలను కన్నులపండువుగా నభివర్ణింపబడెను. వాజుకున్నర గంటలకు సభ జాతీయగీతములతో ప్రారంభమయెను. పెట్రిటరీగారు వార్షిక రిపోర్టును చదివిరి. అటు పిమ్మట కాశ్మీరగారు ఆంధ్రదేశమునకొచ్చి క్షత్రముగా వాప్రచ్చిరి. మధ్యమధ్య సంగీతపాటలు జరుపబడెను. తుదకు పలు హారములనమర్చిరి. ఎల్లరును దాదామీదను విచ్చేసి చల్లవిందు మారుతము ప్రేమచుండ కొందరు గానామృతములో పీనులకు వింకోనర్చుచుండ విందారగించిరి. పిమ్మట నిలయమువారు, చింతనశాంబూల పుష్పాదల సభవారి కిచ్చి వారి నందరిని సంతోషించుధి నోలలాడజేసిరి.

శ్రీగుంటూరు అన్నదాన సమాజము:- కడచిన ఆగష్టు నెలలో మామూలు సంతర్పణలు 4, కి 272, మంది నీడలకు భోజన మొసంగబడెను. కార్యదర్శి.

ఆకస్మిక మరణము:- రాయచాను గ్రామములో 11.9-21 తేదీన కాటంజేని బుల్లికోటయను చాదాయమృత్యువు తన మొక్కజొన్న చేతుకు పెల్లెదని తండ్రిగారితో చెప్పి తన సమాధున యంటివద్దకుంచి బయలుదేరి పోయెను. గ్రామస్థులు ఉత్తయమున లైల గ్రామములో మృతిబొందిన కళింగమునుచూచి నిస్వహ మొందిరి. ఎటుల మరణించెనో పరమేశ్వరున కెరుక. ఈయనకు 21 వ సంవత్సరము, వైద్యశాలి. ఆశానుబాహుడు. రామకందులో భంటునాయకుడు. స్వరాజ్యదీక్షాపాకు.

కృష్ణామండల ప్రాథమికోపాధ్యాయసంఘము:- కృష్ణామండల ప్రాథమికోపాధ్యాయశిష్య అవసరసభ యానెల 25 వ తేదీని ఏలూరు పరమచేటలోని మ్యూనిసిపల్ స్కూలులో పాలు 12 గంటలకు సమావేశమవును. అందు మన జేతనాధివృద్ధి మున్నగు ముఖ్యవిషయములు చర్చించి తీర్మానములు అధికారులకు నిజేరింపబడును. కాన మండలములోని ప్రతి కెంటరునుండి నువ ప్రతినిధులు తప్పక వరుచేయ వ్రాద్దిరులు.

త్రివికేనుబీచి మహానభ

(1)

గాంధీ మహాత్ముని మహాపన్యాసము

నిన్నటిదినము సాయంత్రము త్రివికేను నుండితెరిగిన మన యాతానామ సేవగాది యధ్యక్షతక్రంద 5-30 గంటలకు మహానభ జరిగెను. సముద్రతీర మంతయు ఇసుకపై నిల చాలకుండుగ నున్నటుల బహుశ్రుతియొందెను. ఇంక ఎంత భారత వాసీయులు నిధి నలంకరించి కర్మవృత్తధారులు కానివారు ఉపన్యాసవేదికయందుండెను. గాంధీయ కర్మవృత్తములు లేనివారు ఉపన్యాసవేదికకు వదిలిపోవలయు నను వాక్యములు పతాకములపై వ్రాయబడి విరాజిల్లుచుండెను. గాంధీమహాత్ముని బహిరంగమున సమీపించునపుడు స్వరాజ్యస్థాపక మహాత్ముడయిన యానటుల ముంగళ రేణములు చలించెను.

ఆధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము

నేను వీరందరను మహాత్ముడాలిగా యుపన్యాసమును నింపించిందాని ఇచ్చటకు విచ్చేసితి. కాని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఆయనకు ఆతిథ్య మొసగి వాల్తేరునందు ఆయనను బిడ్డగొలిపిరి. (స్మిగ్గు) ఆయన సతీరికము కొన్నిచూటలు మీకు జెప్పను. సాధారణములై ఆలంకృతు. ఆలీనాదరులను నిర్బంధించు భాగ్యుని మదరాసు ప్రభుత్వమునకే గల్గెను. ఈ గౌరవము ఈ రాజధానికి జేయవలె తలంచలేదు. సదా ప్రతిపూలచర్య చలించిందెను. తెంట్లండుప్రభువు స్థానమును వెల్లిండ్ల ప్రభువాక్రమించి మన పురోగమికి సరికట్ట వెంచుచున్నారు. మహాత్ముడాలిగా బంధమునకు మనము వారి నభివందించవలయును. (విమర్శ) అ సహాయోద్యమమున మొదటి యుద్ధమున విజయమును బడసివాడమని మహాత్ముడాలిగా బంధమునలన వెలియుచున్నది. దీనివలన ఇంతవరకు అసహాయోద్యమ మన్న తెప్పించుకొని తిరుగువారుగూడ నిజస్థితుల నరసి భారతవర్షమునందలివారు తమ విమోచనమునకై నిరంతరతాపానుభవోత్పన్నులై యున్నట్లు చూచుచున్నాడను. దీనివలన మన మనకున్న చాలముకంటె శీఘ్రముగనే మన గమ్యస్థానమును చేరుట కనకాళ మేర్పడును.

గాంధీమహాత్ముని మహాత్మ్య న్యాయము

సాధారణము నేను ముగ్గులుడ నగుటచే భూమిని మాటలాడవలసి వచ్చినందులకు మీరందరను నన్ను బుద్ధింపెదరుగాక! నా సలహాను మీరిందరను వైకొనవలంచి లేని నా జెనుక ప్రక్కనన్న వారును, రేడియోసంభ్యులును నిశ్శబ్దముగ నుండి తమ యామాదమును కరతాళధ్వనులతోగాని తమయనమృతమును వివాదమును పీల్చి, సిగ్గు ఆన భ్యనులతోగాని తెలియజేయక సాధారణములై వివశయించున్నాడను. గత సెప్టెంబరు నెలలో ఆఖరిభారత దేశమునందుమువారు నిర్ణయించిన కార్యక్రమమును త్రికరణశుద్ధిగ నమలులొనికి తెల్పవలంచి లేని నేను జెప్పవలసి విశ్వమునకు నందును. వ్యవహారపద్ధతిగ ప్రవర్తించుచు, మీ మీదనున్న మహాభారమును నిర్వహించు తెట్లో యోచించుచు, మన కార్యక్రమమును నెరవేర్చుటకు కొలది మానములు మాత్రమే వ్యవధి కలదు. స్వరాజ్యస్థాపకమునకు గడవు చాల గల్గుచున్నదనుచు. కిలాఫతు పంజాబు మరలము లను మానుటకును మహాత్మునిత్రువకు వలయు గడువులేదు. వ్యవధి అతిస్వల్పము. కాని ఆ దయామయుడు మనలోనే యున్నాడు. మనము బలహీనులగు కన్నించు చున్నను మన కార్యమును సాధించి విజయము బడయుటకు ఆయన మనకు తప్పక తోడ్పడును విశ్వసించుచున్నాడను. వాల్తేరు నందు ఆలీనాదరుడు నిర్బంధించుటకు వైష్ణవచాద ముదయే నా యభిప్రాయము. పట్టు బతుకుట ఆ లోకకర్మణ్యుని కనుకాకటాత్మ. కిక్కిరి ప్రసారములను మనపై బలమై ఉబింపుకొనిపోయెను. చెజుసాలకు బోమండగ ఆలీనాదరులెవరును అసహాయోద్యమ సిద్ధాంతముల నన్నిటిని మనోవాక్యానుకర్యుల వాచరించి ప్రవర్తించిరి. నేను వాటిమీదపై కృషిచేసితిని ఆ పరమాత్ముని కౌంక. మహాత్ముడును నా వైష్ణవ తన ప్రతము భూము గావడచే నుండుటకు భీనాయకు లెట్లు ప్రవర్తించెదరో ఆలీనాద మహాత్ముడాలిగాను గూడ భీనమై ప్రవర్తించిరి. ఎన్నెన్న కర్మములను తెచ్చి తెట్టిను ఎంత ఒత్తిడిని కలుగజేసినుగ నోయెదగాని దైవ ప్రభావములతో ప్రవర్తించిరి. ఇప్పుడు అట్టి బంధములు సువ్యాధ్యము ఆలీనాదరుడు ప్రవర్తించును అయినను బంధించవలసికడ ప్రోత్సహించుట

ఏమి గల్గెనది కినికి రాజప్రతినిధి ఉత్తరవాది. తగిన సమాధానము జెప్పవలయును. ఆభారమంతయు ఆయనదే. ఆలీనాదరుడు దేశమున ప్రకాశించి, సమర్థత మను స్థాపించునంద బంధించుట కవసర మెద్దియో? ఆలీనాదరులు ప్రభుత్వమువారి కిచ్చిన సమాధానమునాటినుండి నాలోనే నుండిరి. వారు తమసమాధానమున తెలియజేసిన ప్రకారము ఈ మహాత్ముడైనను విశోధముగ ప్రవర్తించి ఎటుంగరు. నేను దానికి సాక్షి. మీరందరను, భారతవర్ష మంతయు వామాటను విశ్వసించుచు. సర్వకాలసర్వావస్థలయందు, వాక్కునందుగాని చింతయందుగాని, భరతభండమున భారతీయులు అహింసాయాతమగు అసహాయోద్యమమును అవలంబించవలయు నని అంతరంగముగను బహిరంగముగను బోధించుచుండెను. కిలాఫతు పంజాబు పరాభవములు తొలగుటకుగాని స్వరాజ్యవిజయ స్థాపనమునకు గాని సంపూర్ణముగ దౌర్జన్యరాహిత్యమును అసహాయోద్యమమే తరుణోపాయమని ఘంటాపథముగ తన యనుచరులకును మిత్రులకును సభ్యులకును తెలియజేయుచుండెను.

ఆలీనాదరులు కీరులుగారు. (విటికెవారుకారు) తమభాష యందుగాని, వైఖరియందుగాని మార్పును కలుగ జేసికొనిరిని ఎవరైన తలంచలేని అది తప్ప. చాచ్చెన్నడును తమభాషములను మార్చుకొనలేదు. ఇంతవరకు ఆలీనాదరులకంటె ఎక్కువ దైర్యవంతులను పశుధర్మములను సందర్శించు భాగ్యము నాకబ్బలేదు. వీరియపురుషు మనోవాక్యాయకత్వయందు పాపపుచింతియన్న నేమో ఎటుంగరు. చెప్పిన దొకటియు చేయున దొకటియు వీరియందు కంచుకాగడ వేసివెలికను గానించదు. నామాటను ఈవిషయమై మీరు విశ్వసించుచు. కాని వారు యథార్థవాది బంధవిశోధి యన్నట్లు నల్లనివన్ని నీరు తెల్లనివన్ని పాలు అనుకొని ఉన్న సంగతిని ఉన్నట్లుల జెప్పు స్వభావముగలవారు. మనమున ఒకమాట వైకొకమాట జెప్పువారుకారు. ఉద్రేకపూరిత మగు భాష ను పయోగించు కత్తి గలవారు. ఈ పయోగించు యభిలాష గలవారు. అది అంగీకరించవలసినదే. తమ దైర్య భావములను క్రమశిక్షణను, పరిశుద్ధభావములను ప్రజలయందు మూర్తిభవించజేయుటకు వీరు శ్రమపడినటుల మరెవరు లేవరును యుండరని త్రికరణశుద్ధిగ జెప్పగలడను. అహింసాయోధుమగు అసహాయోద్యమ భావములను ప్రజల మానసమున నాటుటకు వీరికంటె ఇతర ముసల్మానులు ఎవరును ప్రయత్నించినందులేదు. ఉండదు. కాని అట్టి సందర్భములం జేసి అన్యాయముగ ప్రభుత్వమువారు మహాదా వీని బంధించి పాపముగట్టు కొనిరని నేను ప్రభుత్వము వారి పంజాళ కరమాకోరించిన ప్రభుత్వమువారు ఆశ్చర్యపడ నవసరములేదు. ప్రభుత్వమువారు బలాధ్యులు, సాధనసంపన్నులు. అల్లరులు జరిగిన మలబారు ప్రాంతములకు చున్నను, ఆలీనాదరులను అహింసించి కాంతిని సమహృత్వలయుని కోరిన, తుణుములో నెరవేర్చి యుండెడివారము. అట్టి అనకాళమును మానగలగ అన్యాయముగ నిరపరాధులు విశోధముగ నున్నవారును మడయుటకు అనవసరము లేకుండెడిది. హైందవ గృహములుగూడ ధ్వంసము గాకుండెడివి. కాని ప్రభుత్వమువారు అనవసరముగ ప్రజలను ఉద్రేకమునకు పులిగొల్పిరని నిందించిన నన్ను మన్నించెదరుగాక. ధీరులకును బలాధ్యులకును ఈ ప్రభుత్వవిధానమున స్థానము లేదు. వారికి చెజుసాలయే కరణ్యము. మలబారులో బాధలసాలై నవానిని తలంచినంతమాత్రాన నా వ్యాధయము వీగరుమన్నది. మాపీఠాలు క్రమశిక్షణను బొందకుండుటచే విచ్చిపనికి గడంగిరి. ఇదంతయు ఇన్ని సంవత్సరముల నుండియు వారికి క్రమశిక్ష నొసగుకుండుటయే కారణమని నాకు తెలియను. వీరు కిలాఫతు, తమదేశము పట్ల గొప్పఅపకారమునుగాంచి పాపమును గడించినది నాకు తెలియను. మనకెట్టి ఇక్కట్లు సంపాద్యమైనను, వలయునని మనలకు తొందర కలుగజేసి ఒత్తిడిని తెచ్చివెట్టిను మేరువునలె చరించక దౌర్జన్య రాహిత్యముగ నుండవలయును. భారతీయు లందరను ఆశీర్వాహించుచును దీనిని గుర్తించి ప్రవర్తించవలయును. ఇది వారి విశ్వకర్మధర్మము, దీనిని జనబాలరాదు. హైందవ గృహములు భ్వంసమొనెచ్చు మన పవిత్రోద్యమము పూర్తిగ మాపి కాలకు తెలియలేనిది నాకు గోచరించుచున్నది. మాపి

కాల విచ్చిగ ప్రవర్తించినారని నాకు తెలియను. దీనికంతకును అహింసాయోధుమగు అసహాయోద్యమమిత్రనా రికి తెలియకపోవుటయే కారణము. అసహాయోద్యమ వ్యాపక లీమలబారు ప్రజలములకు బోమండ ప్రభుత్వమువారు అటంక తెట్టిరి. కాని హైందవసాదరులు తొందరపడక కాంతస్వభావులై ప్రవర్తించెదరుగాకయని ఆశించుచున్నాడను. బలాత్కారముగ హిందువులు మహాత్ములమరణమును స్వీకరించునటుల మాపిలాలు జేసిరిని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. కాని అది సత్యము కాదని నా యభిప్రాయము. ఒకజేళ్ళ నిజ మనుకొన్నను ఈ విషయమున హిందువుల్లియు వికమత్యమునకు ఎడవాటు కలుగజేయుటకు మనము అనకాళ మియరాదు. బలాత్కారముగ మహాత్మునియ మరణము నవలంబించిన వారిని కరాస్యముగగాని బహిరంగముగ గాని మహాత్ముడియులుగ వివేకవంతులగు ముసల్మాను లెవరును అంగీకరించరు. అట్టి పద్ధతులను వారు సహించరు. ఇది నాకు తెలియను. కాన పతితు లెరిగ జెప్పబడిన సాదరులస్థితిని గూర్చి ఆశ్చర్యపడ నవసరములేదు. ఏ మానవుడైనను తన అంతర్యాత్మకు ఇచ్చును లేనిపనిని బలాత్కారముగ జేయవలసివచ్చినపుడు ఆయనకు పాపపరిపాకార్థము ప్రాయశ్చిత్త మవసరములేదు. నేను కాస్త్రజ్ఞానమునుబట్టి జెప్పుచున్నాడను. బలాత్కారముచే ముసల్మాను మరణమును స్వీకరించిన వారిని మహాత్ములుగ నిజమగు ముసల్మానులు ఎంచరిని యాతానామసేవ గారుమీకు తెలియ జేసియే యున్నారు. కాన ఈ హైందవ సాదరులు తమ మాక్కును హిందూమత సంఘమున గల్గి యున్నారు. భ్రష్టులు కాలేదు. అల్లరులు జరిగిన ప్రాంతములందున్న వారలకు సహాయ మొనర్చెదమని కాంగ్రెసు ప్రచారకులు కిలాఫతు ప్రచారకులు ప్రయత్నించ ప్రభుత్వము వారికి అటంకమును అభ్యంతరమును కలుగజేసిరిని విన్నాడను. వీరిని యభ్యంతర పెట్టుటయేగాక తాముగూడ ఎట్టిసహాయమును కలుగజేయుటలేదని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు సమ్మతిించినను లేకున్నను భనమును వనాలుచేసి బాధపడుచున్న వారల కందునటుల జేయభారము మనది. కాంగ్రెసువారి నిదివరకపుడే వీరినిమిత్రము కొంతసామ్యము ఇచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. కిలాఫతు సంఘమువారుగూడ కొంతసహాయము జేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. కాన మదరాసు ముసల్మానులు ఇంటింటికి బోయి దమ్మిశేనుండి వనాలుజేసి వీరికంపిన భయ్యలగుదురని హెచ్చరించుచున్నాడను. ఇంతియ అంతటిలోను నేడే రాజధాని ఎక్కుడు కష్టములో నున్నదని నేనెఱుగుదును. ఇంకను ప్రజల భావములను, సంకల్పములను ఆశీయములను అణగద్రొక్కటకు ఈ దేశమున ఏమి కలెన కా సన ప్రయోగములను జేయ ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులై యున్నారో మనకు తెలియదు. చాలమంది విద్యావంతులగు యువకులు ఖద్దరు వస్త్రములు ధరించిన మలబారులో అధికారులు ఇండియాలో కాంతిని కాపాడు ఈ ప్రభుత్వమువారు వారిని పరిభవించి వారి వస్త్రములను అగ్నిలో తగులబెట్టి రని నేటియందుమున నాకు జెప్పిరి. దానిని నేను విశ్వసించెదను. పంజాబులోగూడ నెఱుగని క్రొత్తపద్ధతులను ప్రజేకబెట్టి మలబారులో ప్రజలను పరిభవించుచున్నారు!

ఆంధ్రదేశము

మన సంస్కరణ మంత్రులు ఆంధ్రదేశమున వలదు మొట్టొలి విలపించు ప్రజలపై మునిసిపాలిటీని కట్టి పెట్టిరి. ఆంధ్రదేశమున ఇతర ప్రాంతములయందు ప్రజలందరును ఇచ్చు తేవుని ఏ కగ్రీవము గ భూషించుచున్నను పచ్చిక బీడులయందు ఆవులకు మేపుటకు పన్నును విధించిరి. దాని కంతమాత్రము ప్రజలంగీకరించలేదు. మీరుమిక్కిలి మంత్రులయొద్ద ననుసరించి నోరు లేని పశువులు నిరపరాధములైన ఆవులను దూడలనుండి ఎడవాపు జేసి, రత్తిపిల్లలను విడవీసి బండిలివొడ్డినుంచి పచ్చిక నీరు ఆహారములేకుండ జేయుచున్నారు. ఇట్టి కఠినచర్యలు జరుగుచున్నపుడు మనకర్తవ్యంబెట్టి ఆంగ్లాధికారుల కఠినచర్య లటుండ బాధ్యతాయంతముగ మన మంత్రులే ఇట్లు ప్రవర్తించుచుండ మనము చేయునదెట్టివీరి కఠిన చర్యకు దౌర్జన్యము ప్రయోగించిన ఫలిత మెద్దియో మనకే తెలియను. దౌర్జన్య రాహిత్యముగ అహింసాప్రతము నవలంబించి నమనము దౌర్జన్యముగ గడంగితిమేని మనకు వివాళకరము. నిజముగ మీరు మహాత్ముడాలీముక్తి గాంచవలయునని గోరుదురేన్నో తెరుగని ఈ పశువులను వానిపిల్లలతో జేరుకంటుల జేయసెంచెద లేని మలబారులో ఇట్టి పరిభవములు మరల కలుగుకుండజేయ ప్రయత్నించుచురేని, చీరాల పేరాలవారు వలెన్నను మునిసిపాలిటీని విధించకుండ జేయనూహించితిరేని మీరు సంపూర్ణముగ అహింసాప్రతము నవలంబించుచు. మన మార్మగౌరవము గలవారు

మీని అట్లుజేసిన ఆలీసాదరుని మరితరులను విముక్తులను జేయగ
ల్గుదుము. స్వరాజ్యము స్థాపించబడినపుడు స్వరాజ్యస్థాపనము
న కై వె త ల బా లై ఇక్కట్లుల గుడిచిన జేతబాం
ధపు లందరికిని స్వరాజ్య పార్లమెంటు సభవారు తగిన గౌర
వము నిచ్చుటకు చట్టము జేర్చువలయును. వీరిజేయందు
'అగ్రస్థాన మీయవలెను. ప్రభుత్వసహాయమును దా షీ ణ్య
మును అనేకించరాదు. వారట్లు చేసెదరనిగూడ మన మను
కొనగూడదు. ఎంతవరకు ప్రభుత్వమువారు బాధపెట్టెదరో
బాదపెట్ట నిండు. నిరంకుశముగను, క్రూరముగ పాలించు ప్రభు
త్వము మనకోర్కెను నెరవేర్చునని నమ్మెదము. ఈసంవత్సరము
లో పుననే స్వరాజ్యమును బడయుట కేమి చేయ
వలయునో మనము ఆత్మపరీక్ష గావించు కొనవలయును.
అన్యదేశీయులకు స్వరాజ్యమును స్థాపించుటకు మాడుమార్గ
మును జూపుచున్నాడను. 1 అహింస 2 హిండుమస్లిము ఐక
మత్యము 3 స్వదేశీవ్రతము.

స్వదేశీ

మన అహింసావ్రతమును హిందూమహమ్మదీయ సంఘభా
వమును స్వదేశీమూలకముగ తెలియజేయవలెను. కాన ఈమహా
సభయందు నేను మీరు ఇంతమంది విదేశవస్త్రధారులై కూ
ర్చుండుట చూడ నాహృదయము విచాదము నొందుచున్నది.

స్త్రీలు

ఆలీసాదరుని సతీతిలకమును జూచి విముక్తులను జూచిన,
సోదరీరక్ష ములారా! నాగుండె లవియుచున్నది. ఆలీసాదరుని
భక్త్యపత్ని మీవలెనే ఎంతో సౌఖ్యముగ, గారాబముతో
దెరిగినది. కాని మీవలె క్షీణమును ఖదత వస్త్రములను
ధరించిన తప్పని, గౌరవమునకు లోపమని ఎంచక ఖదరును ధరిం
చుటే గౌరవమని తలచి దాల్చెను. కాన సోదరీరక్ష ములారా,
రా, మీరు నామాటల ననుసరించి ప్రవర్తించ దలంచిరేని మీ
మనసులను మార్చుకొని విదేశవస్త్రములను, పట్టుచీరలను పార
జేసి పవిత్రమైన ఖదరు వస్త్రములను ధరించి
విముక్తి గాంచుడు. మహమ్మదాలీని, ఆయనకంటె స్థూల
కాయుడు నగు సేకతాలీగారును సంపూర్ణ ఖదరు వస్త్ర
ములనే ధరించిరి. వారిని తలచుకొని సోదరులారా విముక్తులను
నే దీనిధయందు ఈ విదేశవస్త్రములతో జూచినతోడనే నా
హృదయము మరల బ్రద్దలగుచున్నది. నేడు అహింసభావమునే
మీరు, గల్గియున్న మీకు స్వరాజ్యము రాదు. మీరు విదేశవస్త్ర
ములను దిద్దివేయవలయునని దేశము గోరుచున్నది. కుల్లాయి
లను (విదేశీ) విదర్శించవలయు ననుచున్నది. ప్రతి
పురుషుడు, స్త్రీ, పిల్ల యు గూడ తమకున్న
వ్యవధిసంతను, కాలమునంతను నూలునడుకుట కుపయోగించవల
యునని గోరుచున్నది. ప్రతియంటును పవిత్రమగు ఈరాట్టపును
దేశము ప్రవేశించినగాని మీరు ఆలీసాదరుని విముక్తుడుగ జేయు
టగాని స్వరాజ్యమును స్థాపించుటకుగాని సాధ్యము గాదు.

రాట్టము

మనసాచీన విశ్వర్యమును గలగజేయు సాధనము, ఆత్మ
విశ్వాసమును గలగజేయును. అహింసాభావమును మనము
పూర్తిగ గ్రహించి మా శ్రేదా యని తెలిసికొనుటకు రాట్టమే
ప్రమాణము. హిందుమస్లిము ఐకమత్యమును సాధించుటే
గాక చిన్నపత్రములను ఇండియాలో వాన మేర్పరుచుకొన్న
వారిని సఖ్యము కలుగజేయుటకు రాట్టమే సాధనము. భార
తమందలి స్త్రీపాత్రవత్సయునకు రాట్టమే చిహ్నము. రాట్టము
లేమిజేసి ఎంతవో మనసోదరీలు పడుపు కూలికి పాల్పడు
చున్నారు. నామాటను నమ్ముడు ఇది నిజము. ఈరాట్టము
వితంతువునకు పరమ ఆప్తమిత్రురాలి. భారత
దేశమున కడుపార గుడుచుటకు కూడులేని కాపులకు లక్షలకొ
లది ప్రజలకు ఆధారమును కలుగజేసినది. ఈ రాట్టము ఎద
రినో పూతచాత్రముగ జేసినది. అప్పుళ్ళులకు ఈ రాట్టము
కొంతవరకు కష్టములను బారవోలి సుఖమును కలుగజేయుగలదు.
(సోలెస్) లేనిపోని అహింసభావమును వృత్తిపట్ల లేకుండజేయు
ను. దేశమంతటను నీతిబాహ్యులై పతితులై ప్రవర్తించు సోద
రులకు రాట్టము గౌరవప్రదమైన యంత్రము. కేసనోపాధి.
రాట్టము ఇండియాలో ప్రతియంటును నిలకడగ ప్రవేశించినపుడే
భారతీయులు, ప్రజలు ఆధికార తిరస్కారమునకు కట్టలగుదురు.
(సోలెస్) దీనిని దీనిని దీనియను) అంతయిగాని మనము మనసున
క్రోధమును, ఉద్వేగమును పెంచునంతకాలము సివిలైజ్డ్ సివిలి
యెనును, అనలంబించితి మన్నును ఆ యధికారధిక్కారము సా
త్విక ధిక్కారమని (సివిల్) అహింసావ్రతము అనిపించుకొనజాలదు.
మనము ఈసాల్వేటోపున విముక్తి గాంనగోరుదుమేని ఆహిం
సాలోకమును ప్రజల మానసమున తొండవ మాడజేయ గోరుదు

రేని అదంతయు పవిత్రవ్రతముగ మనలను జేయగల్గిన రాట్టమే
గతి. ఇంతకంటె సమిత్ర మగుసాధనము లేదు. మనకు వలయు
వస్త్రములకు బొంబాయి అన్యదాబాదు మిల్లులవై ఆధారపడ
రాదు. మిత్రులతో వడకి బట్టలను తయారు జేసి ఆ
వస్త్రములను ధరించవలయును. గతసెప్టెంబరు కార్యక్రమమును
నెఱవేర్చ దలంచిరేని మదరాసు నగరముం దంతటను మనకాయ
కష్టములతో తయారుచేసిన బట్టలను ధరించుకై గల్గవరకు ఒక
కాసీనముతో తిరుగవలయును. ఆలీసాదరుడు మమ్ములను మార
తాళమును జేయమని గోరుటలేదు. సార్వభౌమిక సభలు జరిపి
మీసానుభూతి మున్నగువానిని జూపమనుట లేదు. నదా వీరు
అహింసావ్రతవర్తక గలవారై వైశ్యోత్సాహులై సత్య
సంధులై ప్రవర్తించవలయునని గోరుచున్నాడు. పాతకాల
విద్యార్థులకు ఆయనయందు ధర్మవిశ్వాసములు గల్గియుండెను పాత
కాలము మానవలయుననియే ఆయన కోరిక. ఇంతవరకును ఆస
హాయోద్యమమున విశ్వాసమున్నును వైర్యముగ అమలమో పట్ట
జాలని మనోదృఢ్యములగు బిరువాంకితులు, కానన సభా
సభ్యులు, శాస్త్రయవాదులును ఇప్పుడైన తమ బిరుదుములను
సభ్యత్వమును న్యాయపాదవృత్తిని వర్జించు టుత్తము. వైర్య
గతివారు తమ భగ్యమును గుర్తించుకొన్నును గుర్తించియు అను
కులముగ ప్రవర్తించ లేకున్నును మనము స్వదేశీవ్రతసంజ్ఞ
మును నిరూపించజాలము. స్వరాజ్యము వై రేగవారలకే గాక
జనసామాన్యమున కంతకును, అంటరానివాళ్ళకు బలహీనులగు
పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలు, కుష్టరోగులు, వ్యాధిగ్రస్తులకు
స్వరాజ్య మవసరము. మనతోబాటు వీరికిగూడ సమానగౌరవ
స్థానము నీయవలయును. జేయుపాపాపాపవేదికలనుండి ఈప్రభు
త్వము రాక్షసప్రభుత్వమని ఖండించుచు దైవనిర్మిత మగునట్టి
యు న్యాయము గల్గునట్టి రాజ్యములను గోరుటలేదా? అనేక
పర్యాయములు ఈపుణ్యతీరమున ఈగర్జించుఅలలసాక్షిగ ఆంధ్రు
లును, ద్రావిడులును ఈశ్వరభక్తిపూరితులని జెప్పియున్నాడను.
దక్షిణాఫ్రికాలో ద్రావిడులతో పనిజేసినాడను. వారిసంగతి
చక్కగ నాకు తెలియును. కాన ద్రావిడసోదరులారా నోటి
తోమాత్రము దైవవంద్యతమగు రాజ్యము గోరుటయే దానిని
సాధించుటకు త్రికరణభుక్తిగ సంపాదించుటకు ప్రయత్నించక ఆ
రాక్షస ప్రభుత్వముతోనే సహించి యూరుకుండిరను అప
ఖ్యాతిరాకుండ కాపాడుకొనుడు. మనము దౌర్జన్యమునకు
లోబడువారమనియు అసత్యవాదులమనియు మన ప్రత్యర్థులు,
మన యాద్యమముతో ఏకీభవించనివారు అనుచున్నారు. ఆ నే
రాజోపాధిమునకు స్థానమీయక అహింస అనుమిషమీద అహింసా
రాహిత్యమై అవృతము లాడుచున్నారమను వాదము సార్థక
ము గాకుండ ప్రవర్తించవలయును. తిలకుమహారాజు నడిచినటుల
స్వరాజ్యము పవిత్రమైన మన జన్మహక్కు.
కెలాఫతు ముసల్మానులకు పవిత్రధనము పంజాబు పరిభవములను
తొలగించుటకు గూడ మనవిధి. మన మతమునకు, చూరులమై
ప్రవర్తించక మనవై మోపబడిన భక్త్యములను నిర్వహించ వల
యును. గత సంవత్సరము కార్యక్రమమును (స్రాంద్యము) జెట్టి
కొంటిమి. దీనిప్రకారము ప్రవర్తించవలయును. దానికి భిన్నముగ
ప్రవర్తించితిమేని మన సం త తి వారు
తేపించెదరు. రాబోవు (కోలది) మాసములు మనకు చాలకష్ట
మైనవి. చిక్కులతో నూడుకొన్నవి. బంధికుల మగుట తది
తరచిక్కుల రాకతప్పవు. ప్రపంచములు ఉడచుచుగుటకు పూ
ర్వము అంధకార బంధురముగ నుండును. ఈ చీకటినుండి ఉడ
చుము తన కిరణములతో బయలు దేరును, అటులనే కష్టముల
నుండి సుఖమును బడయగలము. కాన స్త్రీపురుషులు శక్తికం
చనలేక త్రికరణభుక్తిగ కార్యక్రమమునకు భిన్నము గాకుండ
ప్రవర్తించి మనము రాజధానియందున్న ఇతర ప్రజలకంటె
మెరుకబడివార మను కళంకము రాకుండ ప్రయత్నించవలయును.
మన గమ్యస్థానమును జేరుటకు ఆలోచకశ్యామిడు ఆదయా
నుయోగు మనకు నిండుకైయు, వైర్యమును, దృఢశిశ్యమును
ప్రసాదించు గాక!

ఇప్పుడు నీగామీ ఆలీసాదరులు, మాల్విక జాడసువాని
గారును ఉపన్యసిం చెదరు. సావధాన చిత్తులై వినుము. ఇం
కొకమారు నేను కోరునదేదన సభలయందు మీరు ఎట్టి కరతాళ
ములను గాని జేయక అహింసా వ్రతావలంబులై ఈ సభ
యందేగాక ప్రతి సభయందు ప్రవర్తించు. అందమను కలిసి
శిల్పముజేసినవారు మనయందు చదువుల వారై నను కాంతికి భం
గము కలుగజేసినవా తగుదురు. పరి జరుగదు. ఇది నా యను
భవముగలన జెప్పుచున్నాడను. కాన మనప్రతిబంధుల విన్నును
బదులు జెప్పుక సమాన భావముతో ప్రవర్తించవలయును. మనము
కాలముగను దయతోడను ప్రవ

ర్తించినమనశ్చేతనముగూడ మనవంకకు మరలించుకొనగలము.
మనకీ దారులు మన వలె అహింసా వ్రతావలంబులు గారు.
కాన వారేమిజేసిన జేయగలరు. మనకుకోపమును కలుగజేసినను
మనము ఆశ్చర్యపడ నవసరములేదు. మనసంగతి మనము బాగ్రత
జెట్టుకొన్న భావిభాగ్యదయును తప్పకలభించును. వీరందరును
నే జెప్పిన సంగతులను విని గౌరవించినందులకు మోకందంకును
హృదయపూర్వక మగు వందన సమాప్తములు.

నీగామాల్లి

మహాదాతీగారి సతీతిలక విల్లు ఉద్ఘాటనయందు దువ
స్వకం చెను. నేను నాభర్త బంధించబడెనని కుండుచుండునని మీరు
శ్రలంచవచ్చును కాని నేను గర్వించుచున్నాను. సంతోషముగ
బోయిరమ్మని జెప్పియుంటిని. మీ లోటులేకుండపూర్తిజేసెదనం
టిని. మీరు మోక్షము నుపేక్షించుచు లేని రాట్టమును బట్టుకొ
నిదేశవస్త్రమును బహిష్కరించుడు. మీరు నాభర్త విముక్తుడు
గావలయునని గోరెదలేని రాట్టమును త్రిప్పుడు. అదియే ఉత్తమ
మార్గము. నాభర్త ఒకడు బంధికుడైన ఆయాస్థానమున 10
మంది ముసల్మానులు బయలుదేరెదరు. ఊరుకొనరు. సంస్కృతి
యున్నారు. అంగారా ప్రజలకు భవసహాయ మొనర్చుడు.

అలాడే సుభానిగారు గూడ ఉద్ఘాటనయందు గంభీ
రపద్యము నిచ్చిరి.

30 లేదీ లోపుగ విదేశవస్త్రములను మదరాసు నగర
మంతటను లేకుండ తగులజెప్పవలయునని గూ ఖద్దరు వస్త్రముల
ను ధరించవలయుననియు అహింసావ్రతము వలననే కార్యమును
జయించగల్గుదుమనియు అందుచే అహింసావలంబులై ప్రవర్తించ
వలయునని యాకులు మానేసుగారు నుడిచిరి. కిలాఫతు సమస్య
పరిష్కార మగుటకు యావచ్చుకీని భారపోనద మనిరి.
మహమ్మదాలీని బట్టుకొనుటవలన తాము కెం డింతలు ఎక్కువ
పట్టుదలతో పనిజేసెద మనిరి.

ఆధ్యక్షునకు మహాత్మునకు, లీగంటి, అజాదుగార్డుకు
వందనములతో సభ ముగిసెను.

గాంధీ మహాత్ముడు.

మెయిలు ప్రతికా విలేజుకునితో సంభాషణము.

మదరాసు మెయిలుప్రతికా విలేజుకుడు గాంధీగారి
జనకుజెల్లరి గాంధీగారు తమకార్యక్రమమునుగూర్చి స్థానిక
నాయకులతో గలసి ప్రసంగించుచుండిరి. పత్తుతపత్తిగూర్చి
వారియభిప్రాయములు తెలిసికొనగోగా, గాంధీగారు సదయ
హృదయులై మాప్రతినిధిలో మున్నావు గంటకాలము ప్రసంగిం
చిరి. ప్రభువున విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును గూర్చి మాప్రతి
నిధి గాంధీగారి నడిగిరి.

ప్రస్తుతమునిలవయున్న విదేశవస్త్రములన్నీటిని భ్వంస
ముచేయవలసియున్నను గూడ విదేశవస్త్రబహిష్కారము నిరా
కరణోద్యమమునందు నిర్మాణకార్యక్రమముని మీరుకలంతురా?
అవును. విదేశవస్త్రములను భ్వంసము నేసిన, దేశమున
కు గావలసినంత బట్టలనుప్రజలు చేతితో నూలు వడకి చేతితో
నేయుదురు.

ప్రజలందఱకును తగినంత బట్టలను తయారుజేయుటకు ప్ర
స్తుత పద్ధతులలో పీలగు నని మీరుభిప్రాయమా?

సిస్టంజేహముగ పీలగును. రెండు మూడు వందల సంవ
త్సరములక్రితము బట్టలను మనవారు తయారు చేయుచుండెట్లు
గూడ, యిప్పుడుగూడ అది మనస్యాధీనమున దున్న అనుదిన
ము మనయాహారమును సిద్ధము చేసికొనినట్లు బట్టలను గూడ సి
ద్ధము చేసికొనవచ్చును.

మిగిలిన కారణము లట్లుండ, మిమములు ప్రచారమునకు వ
చ్చిన తరువాత స్థితిగతులు మారతవా?

మిమనులవలన, సవరించుటకు పీలుగానంతమాత్రు వాస్తవము.
గనేమియు జరిగియుండలేదు. మనోప్రవృత్తి మాత్రము మార్పు
గలుగవలసి యున్నది. ప్రజలూ వృత్తిని బాత్తుగ మలువలేదు.
నూలునడకుట బట్టలు నేయుచుండిన జేతులు మరి యేమనలం
దు అంతకన్న యుపయోగకరముగ నినిసాగింప బడుటయు
లేదు. కాలము, చేతులు, ఊరకయున్నవి.

ప్రజలయంద్యయందును గుడిచిగులయందును నిలిచి నూలు
వడకుపని సాచుచుండిన యంత్రాలయములతోసాటు, దేశమునకు
గావలసినన్ని బట్టలు తయారు కాగవలసి మీరు నమ్ముదరా?

నిమ్మిగ్గ నమ్మెదను.
కొద్దిసంఖ్యగల యంత్రము లధికముగ తయారునేయుట
కన్న విరివిగ దేశమంతటను నూలునడకుట, బట్టల నేత జరిగిననే
యుపయోగ ముండును. కావలె!

వాస్తవము.

మన నరనాగకలకు లేగిన యానవములు మిమములకే నే తిరుగని మీరు తలంచుదురా?

బట్టిలకు సంబంధించినంతవరకు మిమములకే నే తిరుగజేయు. ఈమాటకును మునుపటి ప్రశ్నకును చక్కగ జవాబుగాదు. కొంతకాలమువరకు కొద్దిగ మిమములతోటి కాలము గడపవలయును.

ఈ యుద్ధమును సభరింపజేయు నేయుటకు ప్రస్తుతము నిలువయున్న విచేతనప్రముల నేర వివాదములను పరిష్కరించునా?

గృహపరిశ్రమలను పరిత్యజించి విచేతనప్రముల ప్రాబల్యము నది యొక గొప్పయపరాధమున దెలియు గ్రహింపవలసియున్నందున హృదయము మార్పుకొనవలసి యీ విధముగ బుజువగును.

ప్రజల యభ్యుదయ నిష్కర్షణమునకై తపస్సుచేసిన వచ్చాము కలిగినట్లేనా?

అవును.

ఈ దేశమును గృహపరిశ్రమల వివాదమునకు తోడ్పడినది మీ రనుకొనెదరా? పోటీలు గడిచెను మిమములనుగూర్చి గృహపరిశ్రమలు పనికిరావని మీ నంగీకరింపరా?

ప్రజలనుగూర్చి పొందెదము. ప్రజలు అమానిముగ తమ స్వంత పరిశ్రమలను పోటీ లగునటులేక నే పరిత్యజించినా. నాకు మీరు చెప్పినది బాగు. తలకెక్కలేదు.

మనవారు గృహపరిశ్రమలను పరిత్యజించినపుడు, ఇ వ్యములను, యంత్రములను పోటీ లేకుండెను.

ప్రజలు కావలసిన తమంతయును గృహపరిశ్రమలను వదలలేదని నేననుకొంటిని. దేశమునాటికి దిగుమతియైన యంత్రముల బట్టిలతో నాగలేక నిలుపుకొనినది నేను తలచితిని.

తూర్పుహిందూస్థాన సంఘమువారు కప్పముండిన పాకర్షములచే యంత్రనిర్మితవస్తువులను ప్రజలపై కుప్పించినది నా వాదము.

అయితే, అయ్యో! యింట్లో నేయుడినవానికన్న దిగుమతియైన విచేతనప్రముల కాకగొనుండినవావా? కాకేకాదు. దిగుమతిల నేతవృత్తిని వదలవలెనని ప్రజలు పలుమారు ధయపెట్టెడిది. వారిలో వారికి చేతబాటు, వైద్యు కొట్టించుట మున్నగు కార్యములవలన వృత్తి నాగిపోయెను.

అయితే గృహపరిశ్రమలను పరిత్యజించి జాతీయ వివాదము ప్రచారము జరిగియుండునా?

సందేహమే! ఈస్థితిగమును చాలకాల ముండియున్నది, మతభేదముని ప్రజలు స్వయముగ విలించిన తప్పు. గృహపరిశ్రమలు తప్పుకొనబడినవి గృహపరిశ్రమ.

తూర్పుహిందూస్థాన సంఘమువారు అప్పుడు చేసిన గృహపరిశ్రమలను మరల నేడు పాకర్షములు గలవని మీ అభిప్రాయమా?

పరిశీలించుకొనుముగ నన్ను పని తలంచెదను. ఈ గృహపరిశ్రమలను మరల చేపట్టెదము నానరాదు దేశమునందు దాక్షిణ్యము నాలుకొనును.

అయితే యాగుణపాతమును బాసామాన్యమునకు వృద్ధిముక నచ్చెప్పవలెనని గూడ అనుకొనిరా?

అవును. బాగుగనే బోధింపవలయున్నది.

దేశభక్తి, ఆర్థికముగ్రహములను సమగించి నాలువడకుటకు ప్రయత్నం చేసినను, యంత్రనిర్మితవస్తువుల నేతమునకు వచ్చుచుండిననుగూడ మీయుద్ధముమునకు బలమునునా?

మిత్రత్వము మీరు గమనాధాన విషయగలదు. దేశభక్తి, ఆర్థికముగ్రహములనుగూడ లక్ష్యమునకుగో అప్పుడే అంతయు నుపకారును.

దేశభక్తియున్నంతకే, ప్రభుత్వంలో చాటుకు తలంచెదను. గృహపరిశ్రమలను నిర్మాణమునకును విద్యుత్తునిర్మింపవలెనని ప్రయత్నముచేయునా?

అవును. అందుచేతనే ప్రజలు నాలువడకుటకు ప్రయత్నము చేయుటకు ప్రాంతంబించిన స్వరాజ్యము దానియందు అనవచ్చునని నేను చెప్పుచుంటిని.

మలబారు గండరనోగములు అంటిని యుద్ధమునకు భంగకరమని మీకొప్పుకొనునా?

అవును. నేను ఒప్పుకొనునాను.

అయితే మలబారు అల్లరులను మీయుద్ధమునకును చాలసంబంధమున్నది గూడ మీకు తెలియకపోరా?

నాకు కొంత తెలియినది. కానినీ కేరళమునకు వారిన కాళములు గూడ లేవు. నిరాశావాదులకు ప్రవేశము లేని పోటనే యల్లరులజరిగినదనియు, అల్లరులజరిగిన ప్రదేశములకు అధికారులు తొలగింపబడినది వెళ్లినను కేరళమును సేరు పరిచింది.

మీవారును నుండనివారు గొప్పవారు నాయకులు నిరాశావాదులముయొక్క యుద్ధమును గూర్చియెంత జెప్పుచుండినను గూడ, మీ మాట మీ స్వరాజ్యసంపాదనమునకు భారతీయులవలంబించినదని యింకనుమీరు గట్టిగ నెంచుచున్నారా?

అదేమార్గము, మరయొక మార్గమున ప్రవర్తించిన స్వరాజ్య మొక శతాబ్దమునకు గూడ భారతమునకు గలగదను.

స్వయముగ మీబోధ నెలుగక, యుపన్యాసములను విని విడిచినవలెను, మీ యుద్ధముమునకు అధికారులను గూర్చి దురభిప్రాయపడరా? సాధకబాధకములు తెలియక యిట్లుండుటయు ప్రస్తుతప్రభుత్వమువారి వారు తలంపరా?

ఎవరును మీనను బోధింప రని మీ ప్రశ్నయే తెలుపుచున్నది.

నిరాశావాది నాథాంత వ్యాప్తివలన కలిగినట్టిగాని, కలిగినది తలంపబడినట్టిగాని గడచిదలంపవచ్చును అప్రదేశముల తెల్లమిమ్ము ఆహ్వానించుచుండు రని మీరు నాతో నేకీభవింపరా?

ప్రతి ప్రదేశమునకును నేను వెళ్లవలసి యుండునను నంత యాత్మ ప్రోత్సమునకు దిగువాడను గాను. యాము మున్నెను గారు మలబారు వెళ్లెదనని చెప్పినపుడు, ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి యుండినదో, ఆ తరువాత జరిగిన యల్లరులు తప్పి యుండినది. వాస్తవంలో మహమ్మదాలిగారికి గాలిమార్పు కలిగింపక, ఆయనను మలబారు ఆహ్వానించి యుండిన, అనేకవల ప్రాణములు నిలిచియుండును. మలబారు యావేశమునుండి అనేక హిందువులు తప్పించుకొని యుండును.

మహమ్మదాలిగారిని ఆశ్రయించిన విషయము మీయుద్ధమునకు కెట్లు మార్పు గలిగించును? మీమహమ్మదాలిగారు చరులను దౌర్జన్యమునకు ప్రేరేపించునా?

అట్లుగనని నేను తలంపను. భారతము దౌర్జన్యహితమును అయితే దౌర్జన్యమునుండిన స్వరాజ్యము త్వరలోవచ్చినట్లే. ప్రభాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యపెట్టరుగావున, ఆయభిప్రాయమును నివేదించువారిని తాత్కాలికముగ నైనను కట్టివైదులయే వారికి సాధనాంతరముగ నున్నది.

ప్రభుత్వము వారు చేయునది యిదియేనా?

నా మనస్సులో నేలాటి సందేహమును లేదు.

మీరెలాటి సభ్యులములతోనున్నను, మీప్రభుత్వ వారికి లేనదను అప్పుడప్పుడు దౌర్జన్యమునకు దిగుచుండును. అయితే అను పదము మీ కార్యవిధానమునకు దున్నంతకాలము మీరు ప్రజల నెట్టి సందర్భములలోను నిండింపరు.

అపాము ముందనేయున్నది. అపాయముల నెదుర్కొనక ఏ సంస్కారము లేకకార్యముల నిష్పాదికి సాధించియుండు గదను.

భారతీయులలోనే భేదాభిప్రాయములున్నట్లు ఇందు మూలమున తెలియజేదరా?

పంజాబు కిలాఫతులయెడ ప్రజలలో నేలాటి భేదాభిప్రాయము గానింపదు. కిలాఫతు కోర్కెలను ప్రభుత్వము వారు సంతృప్తిపూరిత నెంచియుండిన వారు మాలనామహమ్మదాలిని నిష్కరించియుండినరు.

మలబారు గడచిదలంపిననుగూడ హిందూ ముస్లిముల భ్రత నిలుచునని యింకను తలంచుచున్నారా?

ఏ తెలియక మహమ్మదాలిగారుగూడ ఆ కొలదియంది మామలకార్యములను అభివృద్ధిచేసెను.

అపామాన్యముతోగూడిన వ్యవహారములో అంతమాత్రము విక్రమముడ బోధపడవలెను అనుసంభవము.

మీ నిరాశావాదులముమీద ప్రేమ నెట్టి మాటలతోప మిడియే.

అవును. అయితే ప్రభుత్వమువారు "అపాయము" అను పదమును కుదర్చుకొనక ప్రయత్నముచేసి తీసివేసిరావా?

అవును.

గాంధీజీగారు ప్రభుత్వంలో సంభాషణము

గాంధీజీగారు ప్రభుత్వము వారు గూడ తమ మద్రాసుకు వచ్చిన సంకల్పి చెడినది తెలుపి యున్నప్పుడు ప్రతిభావ్రతనిధి యా యనబోయోద్యమ నాయకులతో ప్రస్తుతాంతోరక విషయముల విధిములకు వారిని గూర్చి సంభాషించెను.

తెలకు స్వరాజ్యనిధి కోటికి పైగా నెంత వసూలైనదనియు, ఆ వసూలైనదన్నియు యెక్కడ వారియుంచినదనియు ననుగగా, ఇట్లుండును వసూలైన దనియు రాష్ట్రమునకు ములగద నిలువయున్న దనియు గాంధీ ప్రభుత్వము మిచ్చెను. ఆయనకు తెలిసినంతవరకు తప్పు బట్టెలలో నిలువచేయబడెను. చాలవరకు మిత్రము బాంబాయిలో నిలువయున్నది.

ప్ర:—ఈ వసూలైన దన్నియు నెట్లు వినియోగము చేయుచున్నారు.

అ:—స్వదేశ వ్యాపకమునకై యాదర్శము వినియోగము చేయుచున్నారు. జాతీయనిధులనుమూలముగా నూనవలెను. నేయుటకును, కరవునివారణ చేయుటకును, మద్యపాన నిషేధముకొరకును, నిమ్మ జాత్యుద్ధాగకొరకును వినియోగింపవలెను. ఈదర్శముగ నగము నాలు వడుతుటకును, నేయుటకును ఉపయోగింపబడును.

ప్ర:—ఇప్పుడు మలబారులోను, యింతక ముందు యితరచోట్లను దౌర్జన్యము ప్రబలము గదా, అహింసామార్గా నుస్థాపనమునకు మీ శ్రమిచే సెదరా?

అ:—ఈప్రశ్నకు నేను జెప్పగల ప్రభుత్వ ప్రయత్నముగా ఉపన్యాసములచేతను, ప్రత్యేక సంభాషణములచేతను, ఉత్తర ప్రభుత్వములచేతను, నూనవలెను. వ్యాపించి యున్న దౌర్జన్యమును అణచివేయగలను. నాలు వడుతుటయే నీనికి పరిహార సులభము. నీటితో నందరును కాలము గడచెదరని దౌర్జన్యము నామమాత్ర మగును.

ప్ర:—అహింసా ప్రతాపస్థానమునకు గడంగిన వారు మోతకొలువంటివా రుండురని మీకు తెలియునా?

అ:—అవును; నిజముగ నుండును. కాని అసహాయోద్యమము యహింసయే తారకము. త్రెయిని జెప్పుచున్నచో నింతకన్న నెక్కుడు దురంతములు గల్గెడివి. నా యీ ప్రభుత్వము వలన నుద్బవించిన ప్రత్యేకలక్ష్యమునకిది జవాబులు జెప్పి యా విషయమును విపులపర చెదను.

ప్ర:—చాలమంది మద్యపాననిషేధమునకై తమను కాపుదల ప్రయత్నముల కంగీకరించుట లేదు. ఒకరు అవుననియు, ఒకరు కాదనియు అనుభవలన అల్లరులుగలుగుట మీరమనియున్నార గదా! అప్పుటికి యీ మద్యపాననిషేధోద్యమ కార్యక్రమము సాగుననియో మీ ముద్దేశము?

అ:—అనిషేధ కార్యమును జరగవలెను అహింసా మార్గమున ప్రవర్తించునంతకాలము జరిగిరెదను. మారదుకాని దారులు గాని, త్రాగుటకు వచ్చినవారు గాని, మూడోవారు ప్రభుత్వమువారు గాని తమ దౌర్జన్యముతో మా కరణము లేదు. దిహరులో కుజప్రేటుగాదు 2½ పిల్లలకు లాకని 1 పిల్లలో, నీవు త్రాగుము, అది నీ పుట్టుకతో వచ్చిన మాకు అని చెప్పి త్రాగుటకు పంపించెడిది. అట్టి దౌర్జన్యమును తక్కు చేయుట లేదు. అహింసా ప్రతాపంబులు తెచ్చుట లే యుండిరా సకే లేవున్నచో నిషేధోద్యమము ముగిసి పోవును.

ప్ర:—నిషేధోద్యమము సూర్య యోగ ప్రశ్న. బాంబాయినుండిచ్చు యిండియాసభకును ఫరలు హెచ్చినవని నాకు తెలిసినది. దిగుమతిపరకుల బహిష్కారమే జరుగుచున్నచో స్వదేశీ సరుకుల భర తెక్కున యగును. అప్పుడు మీ యుద్ధము మరజను చుండుదా?

అ:—అట్లు జరుగ నీరదు. మా స్వదేశీ యుద్ధము మిల్లులకు సంబంధించినది కాదు. నిజముగా స్వదేశీ యుద్ధమో యిండ్లవద్ద తయారచేసినదే. అందుల కిదియే మిల్లుసరుకులతో నగర్జము లేదని చెప్పుచున్నాను.

ప్ర:—ఇండియాలోని మిల్లు లని మాదానా?

అ:—అవును. అరబము లేగని చెప్పి యిండియా మిల్లులను బహిష్కరించుటలేదు. కాని ప్రజలు యిండియామిల్లుల మీదనే ఆధారపడి యుండవలసిన స్థితియేలేదు, అప్పుడనిమా క బహిష్కరింపవలెను. విలసనగా దానివలన అసహనము వ్యవధి మూరము గాబాలను. స్వదేశీ నిర్ధారము నెవరును గ్రహింపలేదు. ప్రచారకులందరకును దానివలెయు బోధపడలేదు. ఎదుర్కవల కపటి తెలియను.

ప్ర:—ఇండియామిల్లు సరుకులను యెప్పుడొకప్పుడు వారెగూడ దని మా మీరలంపు? ఇప్పు డెక్కడ వో? ఇండియామిల్లులలో నైదారు వేలమంది పనివారు సమైక్యకట్టియున్నారు. మీ కార్యక్రమముల ప్రకారము, వారందరును మరల మిల్లులకు వెళ్లగలరని కొందరినైనను చేపగముల నిమ్మటకు పంపిండుదా?

అ:—నేను అట్లే చేయుచున్నాను. అస్సాము లెంగాలు సమైక్యముననే చేసితిని. అస్సాము లేదోటలలోని మామిలు బాధపడుచుండగా సానుభూతి నాపుటకై వారు సమైక్యకట్టి. ప్రభుత్వమువారు వారు చేసిన దుండకములను సమాధానపరచక వారిని హింసపెట్టిరి. అస్సాము లెంగాలు యెల్లప్పు డీయకు కంపెనీల సమైక్యముననే చేసినటుల సంబంధమును మరల వెళ్లగలరని చేయగలరును. వారి కందరకులకు పరిమిత రాష్ట్రము నిచ్చి కొంత కొంతకునికి వగముల నిచ్చి వారి నొకచోట కాపురముంచి, తగిన వసతులుజేసి సమభూతులను చేయుటకు కాంక్షను సంఘములవారికి దచ్చి యివ్వవలసినది నా నలబో నచేదను

మృతాంజనము దీపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

ప్రతినిధిత్వమున.

ప్రతినిధిత్వమునకు ఎగుమతి చేయుట.

ఈనంద్యమను పుస్తకము నుండి ఆగస్టునెల వరకు 10 పేజీల ప్రతినిధిత్వమును, 90 వేల ప్రతినిధిత్వమును కలిపియును ఎగుమతి చేయబడినట్లు సామాన్యముగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రకటించబడినది. ప్రతినిధిత్వము కలిపియును ఎగుమతి చేయబడినట్లు సామాన్యముగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రకటించబడినది. ప్రతినిధిత్వము కలిపియును ఎగుమతి చేయబడినట్లు సామాన్యముగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రకటించబడినది.

ప్రతినిధిత్వమును గుంటూరుకు వెళ్లుట

నిన్న ఉదయము రామారావుగారును, మొకటరెడ్డిగారును గుంటూరుకు వచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన సభ్యులు కొందరును, లాకలుబోర్డు సభ్యులు కొందరును (అందరినీ 50 మంది) వారిని ఆహ్వానించుటకు ప్రయత్నించుటకు వెళ్లిరి. ఈమందియును ఆహ్వానించుటకు గాను ఒక గారము దినుసుల కిందట రాజనీవ సమితి యనునది స్థాపించబడినది. ఈ సమితివారు స్వేచ్ఛనులో మంత్రి లిరువురికి సన్మానములను సమర్పించిరి. స్వరాజ్యమును మజచి తొందు అని ఆచుటచేసిన ప్రజలకు మంత్రులు గంభీరముగ సుహృదించిరి. ప్రతిపక్షాధ్యక్షుడు సంఘమును స్థాపించి నందుకు ప్రమోదలు గుంటూరు మండలమును ఆధీనపరిచిరి. యథాధ్యక్షుగ సహాయ నిరాకరణోద్యమమునందు గుంటూరు మండలము పథమస్థానము నాక్రమించినది.

తమకియ్యబడిన ఆత్మదృఢత్వాన్నిరక్షించునకు మంత్రులు క్లాఫుండిరి. పల్నాటి అడవిప్రదేశము లన్నియు ప్రభుత్వమువారి కింకరంభనల ఫలితముగాను, చెల్లెల్లములలోనుండి పశువులు ప్రోత్సహించుటకు మేమునుటకు సభ్యులలోపల ప్రవేశించును. అని మంత్రులభిప్రాయపడిరి. స్వరసాయనావళాలను వెట్టుటకు ప్రవృత్తులు లేదని యథాప్రకారముగ సుహృదించిరి.

సాయంత్రము ఒక బహిరంగగర్భ జరిగెను. మంత్రులు తమ ప్రాంతభాగము లిరిగి చెప్పిరి. వారిచేత సన్మానములు ప్రజలకు రుచింపలేదు. ప్రజలచురహిత్యగాంభీర్యము అని అజచిరి. ఆత్మదృఢత్వముగ సహాయనిరాకరణావలంబుల సభ జరుపబడినది. ప్రజల సేవలీలభవచ్చిరి. దేశభక్త సెంకటపురపురమును, సీతారామ బాబులుగారు మున్నగువారును బహుమతినిచ్చిరి. పురపాలకసంఘములోని సహాయనిరాకరణావలంబులు స్వేచ్ఛనుకు చెల్లిమంత్రుల సాహాయించలేదు. "స్వేచ్ఛ" పర్యవేక్షణని స్వల్పసంఖ్యకులచే చేయబడిన ఏర్పాట్లలో ప్రతి సేవయిన పాఠ్యానకుండ, దూరముగ నుండిరి.

విదేశవస్త్రదహనోత్సవము జరిగినది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకార్యదర్శి హరిహరశాస్త్రిమాపుగారికిని, నగలు సాక్షి సోమయాజులు గారికిని రాజంపేట మేజిస్ట్రేటు శివస్వామిలి 15వ నెక్కున క్రింద సోటీలను బంపినట్లును, ఇద్దరు కాంగ్రెసు ఉద్యమప్రచారకులకు మాడేసి నెలల చెరసాల కట్ట విధించినట్లును సేము వినుచున్నామని గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి మాకు తెలిపారన గంభీరముగా.

వార్షికోత్సవము:— సెప్టెంబరు 12-వ తేదిని పునఃకొలుతాలభారతి పుస్తకభాండాగారముయొక్క ద్వితీయ వార్షికోత్సవము ఉదయమున 8 గంటలు లగాయును 12 గంటలవరకు శుభాకాంక్షలతో ఉత్సవము చాలా ఆహ్లాదకరముగా జరుపబడినది. సాయంత్రం 3 గంటలు లగాయును 7 గంటలవరకు సందివాడ సీతావతి పంతులుగారి ఆధ్వర్యమున కొప్పాక హనుమత్పరవరావు మున్నగువారు పాఠ్యనిందిరి.

ప్రశ్నోత్తరము (3120)

మా పద్దతిలో హామీ పత్రము హామీదాత అయితే ఇంజనీ అమృతముగ గలదు. తలమునాన ఈ దిగువ విలీనమునకు ప్రాసాదించుట యావత్తు విషయములు చెప్పబడును. తిన్నప వెంకటరత్నమ్మ అండ్ తిన్నప శ్రీరాములు, ఏలూరు.

కాలావకాశములు

అనంతమా ? తక్షణమా ?

ఈస్థితిని పండితుని నూతన సిద్ధాంతము.

ఓమరసిద్ది అను పత్రికలో హామీలిఖతు పైపు అను వారి క్రింది వ్యాసము వ్రాసియుండిరి:—

"ఈస్థితిని పండితుని నూతన సిద్ధాంతమును తెలుపుచు ఒక వ్యాసమును వ్రాయరా? సామాన్యములకుగానీ గ్రాహ్యముగ నట్లు వ్యాసము వ్రాయరా?" నన్నట్లు "ఓమరసిద్ది" పత్రికాసంపాదకు డడిగ్గు. ఇది చాలకష్టమైన పనికాని సులభమైనదికాదు. ఈస్థితిని అనే జన్మము పండితుడు, క్రొత్తసిద్ధాంతమును కనిపెట్టెననిచు, కాలమునంతముకాదని అతడు రుజువుచేయు గలిగెననియు చెండ్లొడ్డకిందట ప్రకటించిరి. ప్రాబులేమట అలవాటు లేనివారు బాగున్నదని చాల సంతోషించిరి. అవకాశముకూడ అనంతమైనదికాదని ఈస్థితిని పండితుడు రుజువుచేసెను. ఎవరో పేయంటి కోకరుమంత్రమే దీనిని గ్రహించగలరు. తక్కినవారికిది యంతా అగమ్యముగ నుండును. కాస్త్రునేతలలో నగగణ్యులకు తప్ప తక్కినవారికి వారి నూతన సిద్ధాంతములను తెలిసికొని కొలదిని మరింత అగమ్యగోచరమగుచుండును.

అసలు ఆటయే తెలియని వారికి అందులో జరిపిన మాత్రము తెలిసిన యర్థమగునా? ఈస్థితిని పండితుని సిద్ధాంతము వలన గణిత కాస్త్రమునందలి కొన్ని నియమములు మారుచున్నవి ఇట్లు తెలిసికొనినయెడల వారి సిద్ధాంతములను సరిగ్ గ్రహించగలము.

"సరే ఆకర్షణకు దీనికి సంబంధము కాబోలు! కాదా మరి. నాకు తెలియును లేది" అని చెప్పదువు.

నీకు తెలియునా? ఏమో నాకాశ్చర్యముగానే యున్నది. అయితే నీవు మహాప్రజ్ఞావంతుడవే. భూమ్యాకర్షణనుండా తెలియుననుచుంటివా?

ఈ స్థితిని పండితుడు మాత్రము అంతా తెలియునని చెప్పటలేదు లే.

నీవు నిర్ణాంతపడుచువు. కాని "భూమ్యాకర్షణ విషయమై ఆత్మకష్టమేమున్నది. చెట్టునుండి కండ్లు క్రిందపడును గాని వైకి పోవు భూభారము దాని నాకర్షించును. ఇది అంతా సరే ఇజాక్ న్యూటను కనిపెట్టియే యున్నాన" అని నీవందువు.

సరే నీవు చెప్పినదానిలో కొంతసరిగానున్నది. కాని పూర్తిగా సరికాలేదు. సరే ఇజాకు న్యూటను భూమ్యాకర్షణను కనిపెట్టలేదు. దానికి పర్తియ ధర్మములను కనిపెట్టియున్నాడు. సమానవేగముతో చెట్టునుండి పండ్లుపడుచుండు నని అతడు చూచెను. మహావకాశమునందుండి నూతనమంత్రులు, గ్రహనక్షత్రములు కూడ నట్టివేగముతోనే పడవగుచున్నవని తెలిసికొనెను. వారు చెప్పినది సరియైనది.

విద్యాంసులు గుణితము వేసిచూచిరి. న్యూటను చెప్పినట్లు సరిపోయెను.

భూమియు నూతనమంత్రులును సెంకడుకు పడమాడుమైక్కు వంతున మహావకాశమునుండి పడిపోవుచుండెనని కనిపెట్టిరి. చంద్రు డెందుకు ఇరువదియేనిమిది దినములలో భూమిని చుట్టుచున్నాడో చూడువండల ఆకాశమెందులో జాలలో భూమి నూతనమట్లు యెందుకు ప్రదక్షిణము చేయుచున్నదో వారు నిరూపింపగలిగిరి. భారముచేసని యన్నియు ఆకర్షితములై యుండుటచే నవి పడిపోకుండ నిలుచుచున్నవి. ఆభారకత్తియే నూతనమండలము మున్నగు సర్వ మం డ ల ము ల ను పడిపోకుండ కాపాడుచున్నది. నూతనమండలము మున్నగువానిలో చూచినప్పుడు మన భూమండలము చాల చిన్నదని కనిపించును. కాని అనియన్నియు వానివాని స్థానములలో నున్నవి. ఒకదాని కొకదానికి సంఘర్షణము కలుగకుండ కాపాడుచున్నది. దానినే మనము మహాకత్తి యని పిలుచుచుంటిమి.

ఆకర్షణకిందకు క్రుంగడియును. కత్తి వైకి లాగుచుండును. రెంటికిని మధ్యను అని నూతనమండలమును సరిగ్ నడుపుచున్నది. 168000 సంవత్సరములలో సెంకడునందు భూమి జనుగునని న్యూటను భావించెను. కాని ఆకర్షణ యన నేదియో కత్తి యన నేదియో తెలియదు. తెలియరాని దని స్పష్టమగుచున్నది. అందుకు చేతనే ఈత్రమగణితమును వీలయని నేనుపేర్కొని యుంటిని.

500 ఏండ్లలో నింతటి మేధావి ఉద్భవించలేదని హలలేను ప్రభువు ఈస్థితిని పండితుని క్లాఫించెను. వారినూతనసిద్ధాంతములను కొంతవరకు తెలుపుదును.

కాలావకాశములు అనంతములని ప్రాకృతిక కాస్త్రవేత్తలు ఇంతవరకు నిర్ణయించిరి. విశ్వ మనంతముని నిరూపించిరి. మహావకాశ మొకటి కలదనియు, దానిలో నూతనమండలము నడుచుచున్నదనియు నిరూపించిరి.

క్రొత్తసిద్ధాంతము ప్రకారము అవకాశము లేదు. విశ్వము సాంతమైయున్నది. దక్కకుని అనంతమ పరిగణించినగాని ప్రాకృతిక వకాశముల పరిమితిని నిరూపించుటకు వీలులేదు.

కావున నిశ్చయజ్ఞానము లేదు. ఉన్నది సంబంధితజ్ఞానము. కావున నూతన సిద్ధాంతమునకు సంబంధితత్వముని పేరుపెట్టిరి.

"సరే దీనిరకన నాకేమిలాభించునని" నీవడుగుచువు. మొదట నాకు ఇట్లేతోచెను." ఇందువలన నేమైన మార్పుగలుగునా? కేవలము మెట్టవేదాంతులకే ప్రమాదకరముగ నుండునా?

ఏవోకొంతలాభము కలుగవచ్చును. అంతకంటె యెక్కువేయిరాదు. ఇందువలన క్రొత్తసంకతులను కనిపెట్టవచ్చును.

అయిన కొన్ని దాఖలాలను చూపెను. దూరమందున్న నక్షత్రములనుండి ప్రసరించు కాంతి నూతనని దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు చలించును. క్రిందకు వంగిపోవుచున్నట్లుండును. బుధ మండలపు గతియందు కొంతమార్పు కనిపించును. భూమండలమునుండి ప్రసరించు కాంతికంటె నూతనమండలమునుండి ప్రసరించుకాంతి కొంచె మెక్కువ నుండును. వారు చెప్పిన సంగతులు రుజువయ్యెను. ఇందువలన ఆ పండితునకు కీర్తివచ్చెను. ఆయన గొప్ప మేధావియని గణితకాస్త్రవేత్తలు, క్లాఫించుచున్నారు.

సంబంధితత్వము వలన మనకు కలిగే లాభమిది. మనకున్న జ్ఞాన మంతఅల్పమో మనకు తెలుపుచున్నది. మన మనస్థితిని అవస్థను బట్టియే మనము విషయ నిరూపణము చేయుదుమని తెలుపుచు చేయును. ఇతరుల అభిప్రాయములను కూడ పాటించుటను బోధించును. కొంచెము తలవంది తిరుగుమని బోధించును. మనకు వ్యతిరేకముగ నభిప్రాయములను తెలుపువారి మాటలనుకూడ పాటించుటను బోధించును. మనము పరులయెడల యెక్కువ అన్యోన్యముగ నుండి అదరణ చేయునట్లు బోధించు జ్ఞానమే మానవజీవమునకు పయోగించు జ్ఞానము.

విశ్వమువలన కొందరు సుఖపడవచ్చును. చాలమందికి కొంతవరకు సాయము కలుగవచ్చును. సిసిహవలన నెందరో ఆనందింతురు. వీధులలో వెలిగించు విద్యుద్దీప్తములవలన చాలమందికి ప్రయోజనకరముగా నుండును కాని ధర్మబుద్ధి కలిగి ఆనందము, స్వార్థము పోయినప్పుడు అందరికిని సౌఖ్యప్రదముగ నుండును. పరస్పర ప్రేమదయ, అభిమానము కలిగినప్పుడు నలుగురు సుఖపడగలరు. సంబంధితత్వము ఇందుకు వినియోగపడవచ్చును. ఇందుకది వినియోగంపక పోయినచో చరిదీనికిని వినియోగపడనేపడదు. నూతనమండలము, అవకాశము, లేజము, కాలములనుగురించి ఇంతవరకు తెలిసిన సంగతులవలన క్రొత్తను ఉపదేశములొనర్చు లాభములో కొంతయంతమైనను కలిగియుండలేదు.

బుధుడు కొంతజరిగి లే మనకేమిలాభము? అక్కడికాంతి చలించినదేమి? మనకెంతో ప్రయోజన ముండును. మానవజాతి యందు మైత్రి వృద్ధిపొందవలెను. వివేకవంతులై ఒకరియందొకరికి సంశయము లుండకూడదు. ఒకరిని పాడుచేసే మనము బాగుపడ చూడకూడదు. ఇట్టిగుణము లుండినయెడల మొన్నటియొద్దము దాపరించియుండేదికాదు. ఇట్టిచిరునవ్వు యుండేదికాదు.

కావున సంబంధిత తత్వమువలన మనము బాగుపడవలెను. ఇట్లు చేసిన ఆపండితుడు ఆనందింపగలడు.

ప్రశ్నోత్తరము

ప్రశ్న 1-కి పోస్టు ఖర్చులు సహా 0-9-0. మనియార్లరు ఖర్చు 0-2-0. తృతీయమండలము పూర్తి అయి విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నది. ఇది వరలో మాకు దరఖాస్తులు కంపెనీ వర్తకులకును, ఇతరులకును ఈగ్రంథముల పంపు నేర్పాట్లు చేయుచున్నాము. ఈగ్రంథ విక్రయమువలని సౌమ్యతయు తిలక్ స్వరాజ్యనిధికి సమర్పించబడును కాన విషయము గొట్టక గావించి చెద రని కోరుచున్నాము. హిందీ మొదటి వాచకము తయారగుచున్నది. ఇంక పక్షము రోజులలో వెలువడగలదు. కావలసినవారు దరఖాస్తులు మొటనే కంపెనీవలెను. మేనేజరు, అంధశక్తి, కార్యదాయము, మదరాసు.

పౌల నరసము !!

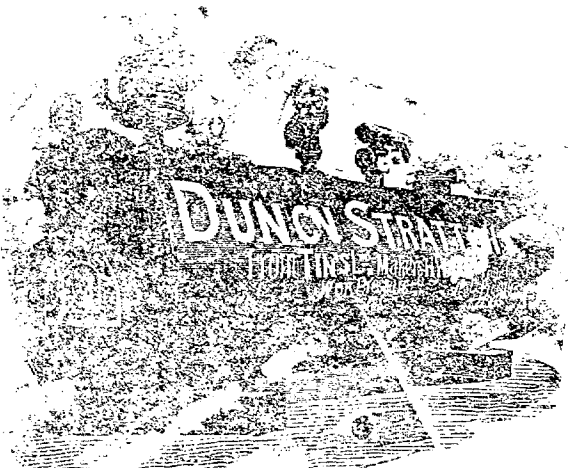
విజ్ఞానము పి. డి. సావంత్రి.
నం 144 ప్రథమాది బొంబాయి

DUNCAN STRATTON & Co.

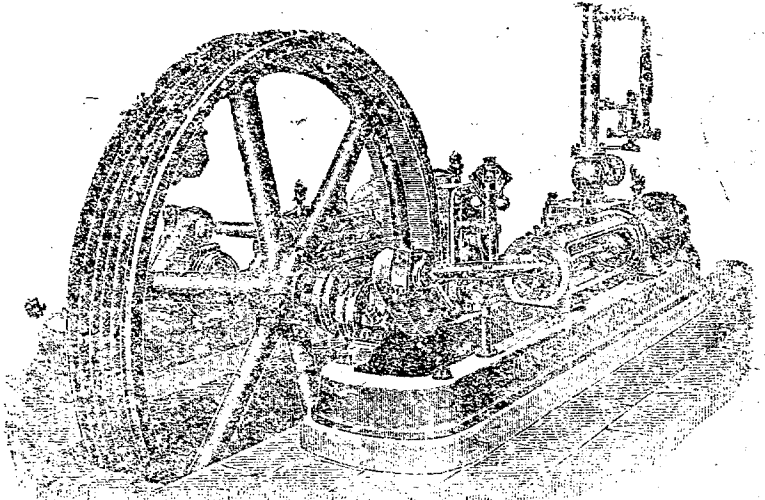
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

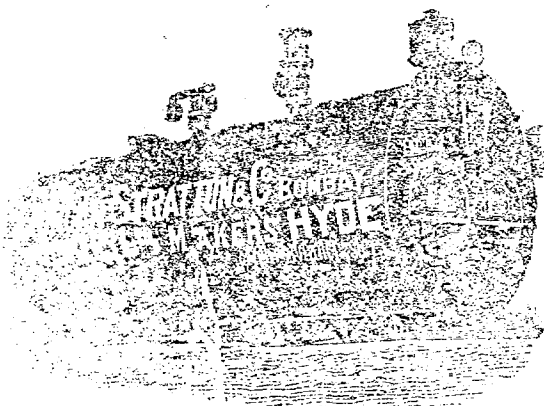
ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంజనీర్లు, మెయిన్ వీది, బొంబాయి

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మొదలును — డయామీటరు
అ 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యుండును.
స్టీంకర్నింగు మెషరు
80 హానులు మొదలు
160 హానులవరకు యుండును.

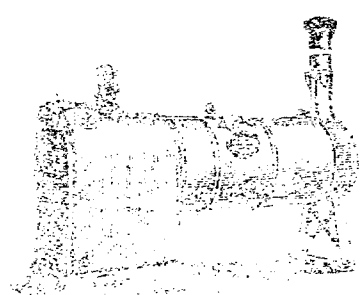
హైదరాబాద్ కార్ నెట్ బాయిలర్లు.

హైదరాబాద్ లంకామెరు బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకు యుండును.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం వరకు యుండును.
స్టీంకర్నింగు మెషరు 100 హా. మొ. 250 హా. వరకు యుండును.

వర్తికల్ బాయిలర్లు.

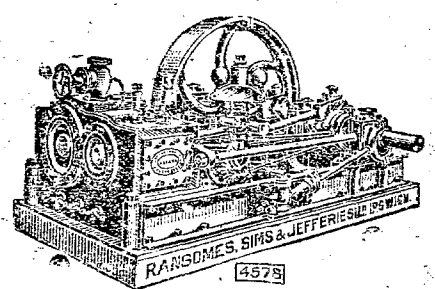
లోకో మోటివ్ బాయిలర్లు.
స్టీంకర్నింగు మెషరు 80 హానులు మొదలు
100 హా. 120 హా. 150 హా. వరకు యుండును.

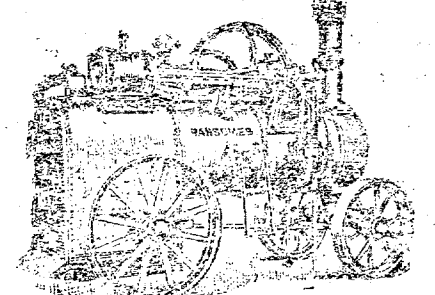
స్టీంకర్నింగు మెషరు 80 హానులు మొదలు
100 హానులు వరకు యుండును.

ఈ క్రింద తెలుపబడిన వాటిని
సప్లయ చేయుదుము.
దూది జిన్నింగు మెషినరీ, వాటిసామానులు
దూది వెస్టింగు మెషినరీ
దూది స్పిన్నింగు మెషినరీ
దూది వీవింగు మెషినరీ
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ ఫ్లవర్ మిల్లింగు మెషినరీ
నూనె మిల్లు మెషినరీ
చుండుగడ్డచేయు మెషినరీ
వడ్డు బియ్యముచేయు మెషినరీ వాటి సామాను
అన్నిరకముల పంపింగు మెషినరీలు
శాగట్లు, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరణన్ నూనె డిజిన్లు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (హౌస్) కొరముట్లు
లేతులు వర్క్-మెపు కొరముట్లు
స్టీలు షాప్టింగు, కట్టింగులు, వెల్డెబ్బలు
కాల్ బరన్ అండ్ కాన్స్ట్రక్షన్ టెక్నిక్.
వగయరా అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ బైసైడ్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.
(కాన్ బనాపు మొననుండి పోట్ తీయబడినది.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజిన్లు కూడ గలవు.

హైస్పీడు కాంపాండు ఎంజిన్లు.

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సిలిండరు, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము మెషరు 120 హానులు గలవి.
కాంపాండు — హై, లో, మెషర్ సిలిండర్లు.
స్టీము మెషరు 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాఫ్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానెజర్ బాబునయ్యగారి కై నను ప్రాయచలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, తైల్యము, కడికము, రొమ్ముపడికము, తలమెప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

అక్కడ వడ్డీలో 1-4 రూ. దూ. 1-10-0; దబ్బా 1-8 రూ. 5-12-0. పోస్టాఫీసులు కలు.

అమృతాంజనం డి.పి. } 109, ఫ్రెజి రోడ్డు, బొంబాయి,
6. తంబుశెట్టి ఏజి, మదరాసు.

